

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Daňové ráje a metody jejich využívání

Bakalářská práce

2023

Daniela Brabcová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Daniela Brabcová**
Osobní číslo: **E20207**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná
správa**
Specializace: **Finanční správa**
Téma práce: **Daňové ráje a metody jejich využívání**
Zadávající katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je komparace metod využívaných při daňovém plánování a úloh daňových rájů v těchto metodách. Na základě této komparace budou identifikovány typy daňových rájů a způsoby, jakými je využívají podnikatelské subjekty.

Osnova:

- Definice daňového ráje a možnosti využívání.
- Druhy daňových rájů.
- Případová studie –využití daňových rájů.
- Komparace daňových rájů a metod jejich využití.
- Formulace závěrů.

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- KOBÍK, J. Oblíbené omyly daňových subjektů a správců daně a jejich možná řešení. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2018. 168 s. ISBN: 978-80-7598-126-4.
- LORETZ, S., SELLNER, R., BRANDL, B., ARACHI, G., BUCCI, V., RIET, M., AOURAGH, A. Aggressive tax planning indicators. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. 189 s. ISBN 978-92-79-75356-5.
- NERUDOVÁ, Danuše. Daňová politika v Evropské unii. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 213 s. Daně. ISBN 978-80-7552-682-3.
- ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. 382 s. Teoretik. ISBN 978-80-7502-274-5.
- ŠIROKÝ, Jan. Základy daňové teorie s praktickými příklady. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 126 s. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7478-785-0.
- VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L., ZÍDKOVÁ, H. Daňový systém ČR 2020. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 406 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Vít Jedlička, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**
práce:

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan
V Pardubicích dne 1. září 2022

Ing. Jan Fuka, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

Prohlašuji:

Práci s názvem Daňové ráje a metody jejich využívání jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 10. 07. 2023

Brabcová Daniela v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto formou chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Vítovi Jedličkovi, Ph.D. za jeho cenné odborné rady, věcné připomínky, vstřícnost, trpělivost a nasměrování, které vedly k vypracování bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se věnuje daňovým rájům a metodám jejich využití. V teoretické části práce jsou popsány druhy daňových rájů a možnosti, jak je mohou společnosti využít k minimalizaci svých daňových povinností. Dále jsou rozebírány druhy daňového plánování. V praktické části jsou metody využití daňového ráje aplikovány na mateřských a dceřiných společnostech a dále jsou porovnány daňové povinnosti i s ČR.

KLÍČOVÁ SLOVA

daňový ráj, offshore, onshore, daňová optimalizace, daňové plánování, smlouvy o zamezení dvojího zdanění

TITLE

Tax Havens and Methods of Using Them

ANNOTATION

The bachelor's thesis is devoted to tax havens and methods of using them. The theoretical part of the work describes the types of tax havens and how companies can use them to minimise their tax liabilities. Furthermore, the types of tax planning are discussed. In the practical part, methods of using the tax haven are applied to parent companies and subsidiaries, and tax liabilities are also compared with the Czech Republic

KEYWORDS

Tax haven, offshore, onshore, tax optimisation, tax planning, double taxation avoidance agreement

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	9
SEZNAM TABULEK	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD.....	12
1 Základní charakteristika daní a daňových rájů	14
1.1 Daně a jejich charakteristika	14
1.2 Funkce daní.....	14
1.3 Daňová soustava v ČR.....	16
1.4 Daňové plánování	18
1.4.1 Daňová optimalizace v ČR	19
1.5 Dvojí zdanění a smlouvy o jejich zamezení	20
1.6 OECD.....	22
1.7 Základní charakteristika daňových rájů	23
2 Druhy daňových rájů	25
2.1 Dvojí pravidla v daňových rájích.....	25
2.2 Historie daňových rájů.....	26
2.3 Offshore společnost	26
2.4 Onshore společnost	27
2.5 Dělení daňových rájů dle transparentnosti.....	28
2.6 Daňové ráje v Evropě	30
2.6.1 Monako	30
2.6.2 Kyprská republika (Kypr)	31
2.6.3 Lucemburské velkovévodství (Lucembursko).....	32
2.6.4. Malta	33
2.7 Agresivní daňové plánování	33

2.7.1 Agresivní daňové plánování prostřednictvím úrokových sazeb	34
2.7.2 Agresivní daňové plánování prostřednictvím licenčních poplatků.....	35
2.7.3 Agresivní daňové plánování prostřednictvím strategických převodních cen	36
2.8 Legislativa spojená s metodami daňového plánování.....	38
3 Případová studie – využití daňových rájů.....	40
3.1 Firma DBCZ s.r.o.	40
3.1.1 Daňová povinnost firmy DBCZ v ČR	41
3.2 Metoda převodních cen.....	42
3.2.1 Metoda převodních cen – Kypr	42
3.2.2 Metoda převodních cen – Malta	44
3.2.3 Metoda převodních cen Lucembursko.....	45
3.3 Metoda úrokových plateb	45
3.3.1 Metoda úrokových plateb – Kypr	46
3.3.2 Metoda úrokových plateb – Malta	47
3.3.3. Metoda úrokových plateb – Lucembursko	48
3.4 Metoda licenčních poplatků.....	49
3.4.1 Metoda licenčních poplatků – Kypr.....	49
3.4.2 Metoda licenčních poplatků – Malta	51
3.4.3 Metoda licenčních poplatků – Lucembursko.....	52
4 Komparace daňových rájů a metod jejich využití	54
ZÁVĚR	59
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	61

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek 1: Schéma daňové soustavy.....	17
Obrázek 2: Metoda zabránění dvojího zdanění	21
Obrázek 3: Mapa OECD.....	23
Obrázek 4: Mapa nejznámějších daňových rájů	29
Obrázek 5: Schéma ATP – úrokové sazby	35
Obrázek 6: Schéma ATP – licenční poplatky	36
Obrázek 7: Schéma ATP – strategické převodní ceny	37
Graf 1: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda převodních cen.....	54
Graf 2: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda úrokových plateb ..	55
Graf 3: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda licenčních poplatků	55

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled slev na dani	20
Tabulka 2: Doměření daně v ČR	38
Tabulka 3: DPPO V ČR.....	41
Tabulka 4: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Kypr)	43
Tabulka 5: Zdanění dceřiné společnosti metoda převodních cen	43
Tabulka 6: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Malta)	44
Tabulka 7: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Lucembursko).....	45
Tabulka 8: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Kypr)	46
Tabulka 9: Zdanění dceřiné společnosti metoda úrokových plateb.....	47
Tabulka 10: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Malta)	48
Tabulka 11: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Lucembursko)	49
Tabulka 12: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Kypr).....	50
Tabulka 13: Zdanění dceřiné společnosti metoda licenčních poplatků	51
Tabulka 14: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Malta)	52
Tabulka 15: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Lucembursko).....	53
Tabulka 16: Zisky a daně – Metoda převodních cen	56
Tabulka 17: Zisky a daně – Metoda úrokových plateb.....	57
Tabulka 18: Zisky a daně – Metoda licenčních poplatků	57

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ATP	Agresivní daňové plánování
č.	Číslo
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
EU	Evropská unie
FO	Fyzický osoba
IP box	Intellectual Property box
Kč	Korun českých
Ltd.	Limited Liability Company
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PO	Právnická osoba
S.A.R.L.	Společnost s ručením omezeným (Lucembursko)
S.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Str.	Strana
VH	Výsledek hospodaření
ZDP	Zákon o dani z příjmů

ÚVOD

Od nepaměti mají tendenci podnikatelské subjekty snižovat svoji daňovou zátěž na minimum a vyhnout se placení vysokých a neúměrných daní, které jsou nastaveny v jurisdikci, ve které provozují svoji činnost. K tomuto záměru lze využít i výhody nabízené daným státem, ale pro určité osoby může být výhodnějším řešením přesun či založení společnosti v daňovém ráji.

Daňové ráje jsou ojedinělým druhem, který lze často využít pro mezinárodní daňové plánování, a i z tohoto důvodu jim různé světové organizace, jako je OECD, EU a další, věnují velkou pozornost a snaží se jejich fungování regulovat a také bojují proti využívání možností, které právě tyto jurisdikce nabízejí. Cílem těchto mezinárodních organizací v oblasti daňové politiky je minimalizace daňových úniků a podvodů.

Každý stát má odlišnou legislativu, jedno má však většina zemí společné a to, že podniky musejí odvádět daně a jiné zákonem stanovené platby. Jejich výše a podmínky placení se však liší a tyto rozdíly jsou zapříčiněny historickým vývojem či politickým systémem. Právě v daňových rájích jsou tyto podmínky často mnohdy uvolněnější, a tím i příznivější pro daňové subjekty. V dnešní moderní době, která je plná technologií, není pro daňové subjekty žádný problém přesunout sídlo firmy či založit novou společnost v daňovém ráji.

Cílem této bakalářské práce je komparace metod využívaných při daňovém plánování a úloh daňových rájů v těchto metodách. Na základě této komparace budou identifikovány typy daňových rájů a způsoby, jakými je využívají podnikatelské subjekty.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole práce jsou rozebírány základní pojmy, které souvisí s daňovou problematikou a daňovými ráji. Je vymezena definice daní, jejich pět základních funkcí, daňová soustava České republiky a také možná optimalizace daní v ČR. Dále je charakterizován pojem daňový ráj a s tím související daňové plánování a organizace OECD zabývající se problematikou daňových rájů. Druhá kapitola je více a podrobněji zaměřena na druhy daňových rájů a s nimi spojené výhody jejich využívání a také na jejich historický vývoj. První dělení je na onshore a offshore jurisdikce a druhé dle transparentnosti. Jsou uvedeny nejznámější a nejvyužívanější evropské daňové ráje a blíže jsou popsány ty, které jsou využity v případové studii. V této části práce jsou vysvětleny také tři metody daňového plánování: metoda úrokových plateb, metoda převodních cen, metoda licenčních poplatků. Ve třetí části práce je v případové studii popsáno možné využití daňových rájů a daňová povinnost mateřských i dceřiných společností při použití metody převodních cen, úrokových plateb a licenčních poplatků. Také je vypočtena daňová povinnost české firmy, která nevyužívá žádný daňový ráj, a právě daňové povinnosti společností

v jednotlivých daňových rájích při použití metod daňového plánování jsou porovnány ve čtvrté části bakalářské práce. A dle jejich využití jsou identifikovány typy daňových rájů.

1 Základní charakteristika daní a daňových rájů

Pro pochopení celého tématu je vhodné uvést i základní informace a charakteristiky daní, daňové soustavy, a dalších pojmů využívaných ve spojitosti s daňovými ráji. Tyto teoretické informace pomohou k lepšímu pochopení a fungování daňových rájů.

1.1 Daně a jejich charakteristika

Na začátku práce je třeba si teoreticky vymezit pojem daně, jelikož celá práce se bude týkat daňové problematiky. Různé definice daně se mohou lehce lišit. Jako základní definice daně lze uvést *„Povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmu) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností.“* (Kubátová, 2015 str. 15 a 16)

Povinnost platit daně znamená, že každý, kdo je zákonem určen, ať už se jedná o fyzickou či právnickou osobu má povinnost daň zaplatit, a to řádně a včas příslušnému orgánu státní správy. Nenávratnost daně lze chápat ve smyslu, že osoba či podnik, který má povinnost daň odvést nemá žádný nárok na její zpětné vrácení ani na žádnou protislužbu. Neúčelovost daní znamená, že vybraná částka, nemá určený výdaj, který bude pokrývat, ale stává se součástí všech veřejných příjmů státu. Neekvivalentností se rozumí, že žádný poplatník nemá nárok na jakoukoliv protihodnotu za částku, kterou odvedl (Kubátová, 2015).

S daní souvisí i spousta pojmů jako je daňový subjekt, předmět, základ a sazba daně či osvobození od daně, které je třeba k jejímu celkovému pochopení vysvětlit.

Za daňový subjekt se považuje jakákoliv osoba ať už fyzická nebo právnická, které vznikla povinnost platit jakoukoliv daň. Dle druhu daně, kterou má povinnost platit se jedná o plátce nebo poplatníka. Předmětem daně je to, co podléhá z danění, tudíž jakékoliv příjmy plynoucí z činností. Sazba daně je algoritmus, pomocí něhož ze základu daně lze vypočítat velikost daně, kterou má povinnost plátce nebo poplatník daně řádně a včas odvést

1.2 Funkce daní

Daně mají v ekonomice svoji velmi důležitou funkci a to tu, že díky daním, které jsou státem vybírány jsou ve veřejném rozpočtu prostředky, ze kterých lze platit výdaje státu, krajů i obcí. Jak uvádí Vančurová (2020) daně mají ve veřejných financích 5 základní funkce

- Alokační funkce *„řeší problematiku investování (umísťování) vládních výdajů a optimální rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebou.“* (Široký, 2015 str. 20) Tato funkce se uplatňuje, pokud na trhu vzniká neefektivnost. Stát se tuto neefektivnost snaží

řešit pomocí finančních prostředků, již se mu dostává pomoci vybírání daní. Tyto prostředky alokuje právě tam, kde trh selhává. Nejčastěji se jedná o obranu státu, kterou musí stát svými veřejnými prostředky financovat. Stát své prostředky použije tam, kde si myslí, že to bude nejvíce efektivní.

- (Re)distribuční funkce: „*Prostřednictvím daní a transferových plateb vláda ovlivňuje (re)distribuci důchodů.*“ (Široký, 2015 str. 20) Daně jsou vhodným nástrojem pro zmírnění rozdílů v důchodech mezi obyvateli. Stát tohoto dosahuje díky tomu, že od bohatších obyvatel vybírá daně ve větší míře a vybrané peněžní prostředky přerozděluje chudším a tím jim zvedá jejich příjmy. Cílem této funkce je sociální smír. S touto situací souvisí i možnost progresivní zdanění, jde o to, že lidé, kteří mají vyšší příjmy by byli zatíženi i větší sazbou zdanění, tudíž by ze svých příjmů odváděli více finančních prostředků. Vybrané prostředky jsou přerozdělovány pomocí nejrozličnějších sociálních dávek a příspěvků.

Tato funkce slouží k tomu, aby ekonomické rozdíly mezi obyvateli byly co nejmenší a nikdo z obyvatel České republiky nemusel žít na hranici chudoby. Pokud by stát takto nezasahoval, mohlo by dojít k nepokojům mezi různými vrstvami a v zemi by bylo velké množství chudých lidí, a to by mohlo mezi obyvateli s různě vysokými příjmy vyvolat konflikt.

- Stimulační funkce „*využívá toho, že daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, tudíž jsou ochotny udělat hodně pro to, aby svou daňovou povinnost omezily.*“ (Vančurová, a další, 2020) Stát má dvě formy, jak subjekty motivovat. První se týká různých daňových zvýhodnění (snížení základu daně z příjmu o ztrátu z podnikání) naopak v té druhé jim hrozí vyšší zdanění jako jakýsi „trest“ za nespolehlivé chování (vysoké daně z tabákových výrobků či alkoholu) (Vančurová, a další, 2020).
- Stabilizační funkce „*znamená zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti, cenové stability a ekonomického růstu.*“ (Široký, 2015 str. 20) Tato funkce má i odpůrce, kteří jsou toho názoru, že čím více se snažíme o stabilitu tím vyšší je následná nestabilita (Kubátová, 2015).
- Fiskální funkce je nejdůležitější ze všech funkcí, které daně mají. Jejím hlavním cílem je vybrat peníze do veřejného rozpočtu, aby pak z těchto peněz mohly být pokryty veřejné výdaje. Jakoukoliv změnu, která by se týkala např. zvýšení daní nelze omluvit ani s ohledem na fiskální funkci daní, protože se dá jen s těžší předvídat, jaké by byly skutečné následky (Vančurová, a další, 2020).

1.3 Daňová soustava v ČR

Daně se v dnešní době rozdělují dle mnoha kritérií a dle různých odborníků máme i různé specifické daně.

V České republice je jedno z nejčastějších a nejznámějších dělení daní na přímé a nepřímé daně, které můžeme vidět na schématu níže. U těchto daní lze jednoduše a přesně specifikovat osobu jakožto daňový subjekt, který má povinnost daň odvést. Tyto daně jsou nejčastěji odváděny z příjmů osob či majetku osoby.

Přímé daně:

- Daň z příjmu právnických osob-zákon č. 586/1992 Sb.,
- daň z příjmu fyzických osob-zákon č. 586/1992 Sb.,
- daň silniční-zákon č. 16/1993 Sb.,
- daň z nemovitostí-zákon č. 338/1992 Sb.,
- daň darovací-zákon č. 357/1992 sb. (zrušeno),
- daň dědická-zákon č. 357/1992 Sb. (zrušeno).

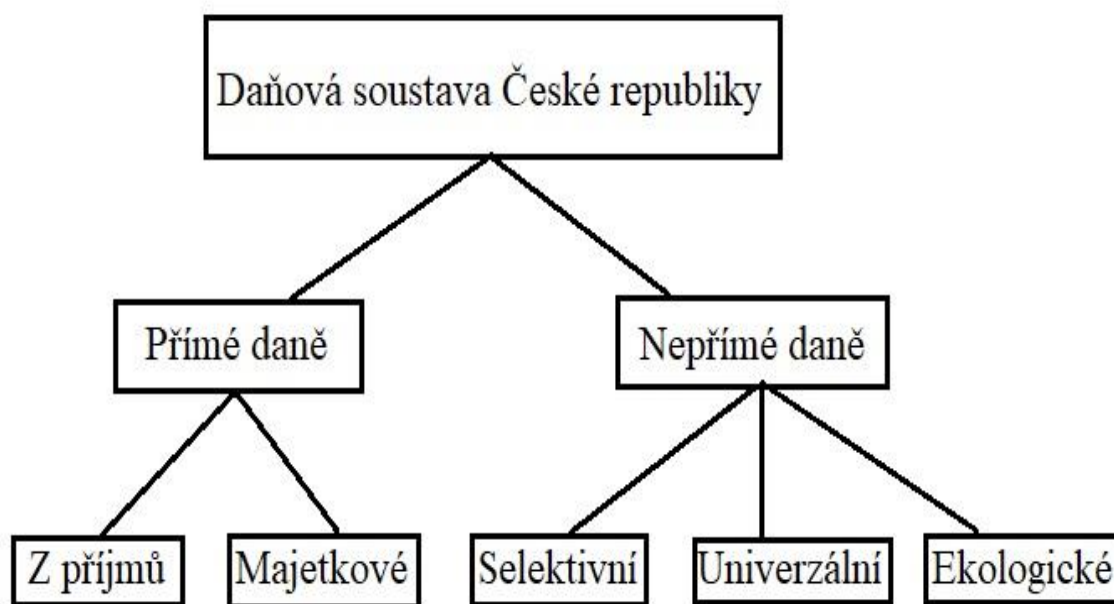
„Přímé daně jsou bezprostředně vyměřeny poplatníkovi na základě jeho příjmu nebo majetku, a ta se jim nemůže vyhnout, nemůže jejich část přenést na další ekonomické subjekty.“ (Šíroký, 2015 str. 25) Tyto daně se týkají konkrétní osoby či podniku. Přímé daně se dělí na důchodové (příjmové), tyto daně se zabírají příjmy osob a majetkové daně řeší otázku vlastnictví. Z těchto dvou ukazatelů se určuje částka, kterou jsou povinny osoby zaplatit.

Jak uvádí Šíroký (2015) u přímých daní lze použít ještě jedno rozdělení, a to dle jejich vybírání a úhrady. Daně vybírané na základě daňového přiznání si má poplatník povinnost spočítat sám a zodpovídat za jejich správnou výši a řádnou a včasnou úhradu správci daně. Na rozdíl u daních vybíraných srážkou u zdroje příjmu, daň odvede někdo jiný za poplatníka např. zaměstnavatel odvádí daň ze mzdy. Vybírání daně je tak zatíženo menšími administrativními náklady a tím i menší možností daňových úniků.

Nepřímé daně:

- Daň z přidané hodnoty-zákon č. 235/2004 Sb.,
- daň ekologická-zákon č. 261/2007 Sb.,
- daň spotřební-zákon č. 353/2003 Sb.

„Nepřímé daně jsou placeny a vybírány v cenách zboží, služeb, převodů a pronájmů, rozhodujícím momentem zdanění je většinou samotný akt nákupu či spotřeby příslušné komodity.“ (Šíroký, 2015 str. 26) Tyto daně se netýkají konkrétní osoby ale zboží či služby a jsou jakási přírážka k ceně. Tyto daně se dále dělí selektivní, kam lze zařadit spotřební daň, univerzální daň jako je daň z přidané hodnoty a ekologické, do kterých se zahrnuje daň z elektřiny, zemního plynu či pevných paliv.

Obrázek 1: Daňová soustava

Zdroj:(vlastní zpracování)

Podle (Kubátová, 2015) máme však mnohem více dělení daní než pouze na daně přímé a nepřímé vždy s ohledem na určitý vztah. Jedno z dělení je dle vztahu poplatníka k jeho platební schopnosti na osobní a in rem. „Daně osobní jsou adresné a mají vztah ke konkrétnímu poplatníkovi tím, že zohledňují jeho platební schopnost...Daně in rem se platí bez ohledu na platební schopnost poplatníka (Kubátová, 2015 str. 22).

Dalším dělením je dle vztahu, který je mezi velikostí daně a daňového základu. Patří sem daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu, které jsou vybírány od poplatníků pomocí paušálu, který ovšem nemusí být pro všechny poplatníky stejný, další jsou daně specifické, do kterých

spadají daně spotřební a další jsou daně ad valorem. Typickým příkladem pro daně ad valorem je daň z přidané hodnoty (Kubátová, 2015).

1.4 Daňové plánování

Daňové plánování jinak taky nazývané jako daňová optimalizace je pojem, který souvisí s problematikou daňových rájů, a proto je třeba ho zmínit. Jde o proces, který mohou využívat daňový poplatníci ke snížení svých daňových povinností a tím si zvyšují svůj zisk. Hlavním cílem daňového plánování je maximálně využít všech legálních daňových výhod a tím docílit co nejmenších daní. Nemusí se jednat pouze o daňové plánování v České republice, ale může mít i mezinárodní charakter.

Rozlišujeme čtyři druhy daňového plánování:

- krátkodobé daňové plánování,
- dlouhodobé daňové plánování,
- přípustné daňové plánování,
- agresivní daňové plánování (ATP) (Wealth Magazín, 2022).

Krátkodobé daňové plánování se vztahuje nejčastěji na jedno zdaňovací období a všechny daňové úlevy a strategie spojených s daným obdobím. Naopak dlouhodobé daňové plánování se zaměřuje na dlouhodobý dopad. Často obsahuje analýzu nebo optimalizaci struktury podnikání. Přípustné daňové plánování se týká dodržování všech předpisů a zákonů dané země. Oproti tomu agresivní daňové plánování zachází za hranice zákona a mnohdy i využívá mezery v daňových zákonech s úmyslem minimalizovat daňovou zátěž či dokonce uniknout placení daní. Agresivní daňové plánování je často známe pod zkratkou ATP. Evropská komise jako definici agresivní daňové plánování uvádí že se jedná o „*Využití technických aspektů daňového systému nebo nesouladu mezi dvěma či více daňovými systémy.*“ (Loretz, a další, 2016 str. 10).

Nejčastěji se daňové plánování týká dani z příjmů, a to převážně právnických osob. Čím více jednotlivé země optimalizují daňovou povinnost, tím více jsou atraktivnější i pro právnické osoby ze zahraničí a tím země, které nabízejí nejlepší daňovou optimalizaci získávají i více peněz.

Hlavním cílem je zaplatit na daních co nejmenší částku, toho lze dosáhnout pomocí daňových slev a úlev. Správně plánovat dle platné legislativy a mít dobrý a účinný daňový plán, pomocí kterého lze zvýšit efektivitu financí a investic do budoucna. Důležité je zmínit, že během plánování je třeba se řídit platnými právními předpisy, aby vše bylo legální a k tomu lze využít i služby daňových poradců či právníků (Wealth Magazín, 2022).

1.4.1 Daňová optimalizace v ČR

I v České republice jsou způsoby, jak si osoby, které podléhají daňovým povinnostem, mohou maximalizovat svůj zisk a docílit toho, aby jejich daňová povinnost byla co nejmenší a oni na daních odváděli co nejnižší částky. Veškerá daňová optimalizace ovšem musí probíhat v souladu s daňovými předpisy, jinak by se dalo mluvit o daňovém úniku, což je chování, které je protiprávní a jednalo by se tedy o trestný čin. Přesné vymezení najdeme v trestním zákoníku § 240 zákon č. 40/2009 Sb.

„Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.“ (§ 240 zákona č. 40/2009 Sb.)

Ovšem často jsou daňovými subjekty využívány tzv. mezery v zákoně nebo nejasnosti v daňových zákonech. Důležité je si ale uvědomit, že účelové využívání takovýchto úniků může být považováno za nelegální. Hned na začátku je třeba si zvolit správnou a nejvhodnější právní formu pro podnikatelskou činnost, protože i správný výběr formy může snížit daňovou zátěž. Nejčastějšími formami u právnických osob jsou společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Další mohou být komanditní společnost, veřejná obchodní společnost a družstvo. (Kobík, a další, 2018)

Společnost s ručením omezeným je pro podnikatele daňově výhodnější při vyšších ziscích, lehce převeditelná práva a ručení pouze firemním majetkem. Velkou nevýhodu ovšem představuje dvojí zdanění. Zisk společnosti se daní 19 % a rozdělený příjem poté jednotliví společníci neboli fyzické osoby zdaní 15 %. Společníci si peníze ze společnosti nemohou vyplácet, jak se jim zachce, ale mohou si zisk vyplácet až po ukončení zdaňovacího období (Hnátek, 2019).

Dalšími možnostmi, které Česká republika nabízí ke snížení daní je možnost využití daňových slev a úlev. Pomocí nich lze taky zmenšit daňovou povinnost. Mezi nejčastěji uplatňované slevy na dani patří:

- základní sleva na poplatníka,
- sleva na manželku či manžela,
- sleva na studenta,
- sleva na dítě,

- sleva pro invalidního důchodce,
- sleva na umístění dítěte (školkovné).

Tabulka 1: Přehled slev na dani

Sleva na dani	Výše slevy	Podmínky
Sleva na poplatníka	30 840 Kč	Každý, kdo má zdanitelné příjmy
Sleva na manžela či manželku	24 840 Kč a 49 680 pokud má manžel/ka ZTP	Manžel/ka musí mít příjmy za rok do 68 000 Kč
Sleva na studenta	4 020 Kč	Nárok do 26 let, nutná soustavná příprava na budoucí povolání, u doktorského studia do 28 let
Sleva na dítě	1. dítě 15 204 Kč 2. dítě 22 320 Kč 3. dítě 27 840 Kč (a každé další)	Na každé vyživované dítě až do 26 let, pokud se připravuje na své budoucí povolání
Sleva na invalidního důchodce	Plná invalidita 5 040 Kč Částečná invalidita 2 520 Kč	Vydáním rozhodnutí o přiznání důchodu (lze uplatnit za každý měsíc)
Sleva na umístění dítěte (školkovné)	17 300 Kč	Za umístění dítěte do předškolního zařízení

Zdroj: (Finanční správa, 2022)

1.5 Dvojí zdanění a smlouvy o jejich zamezení

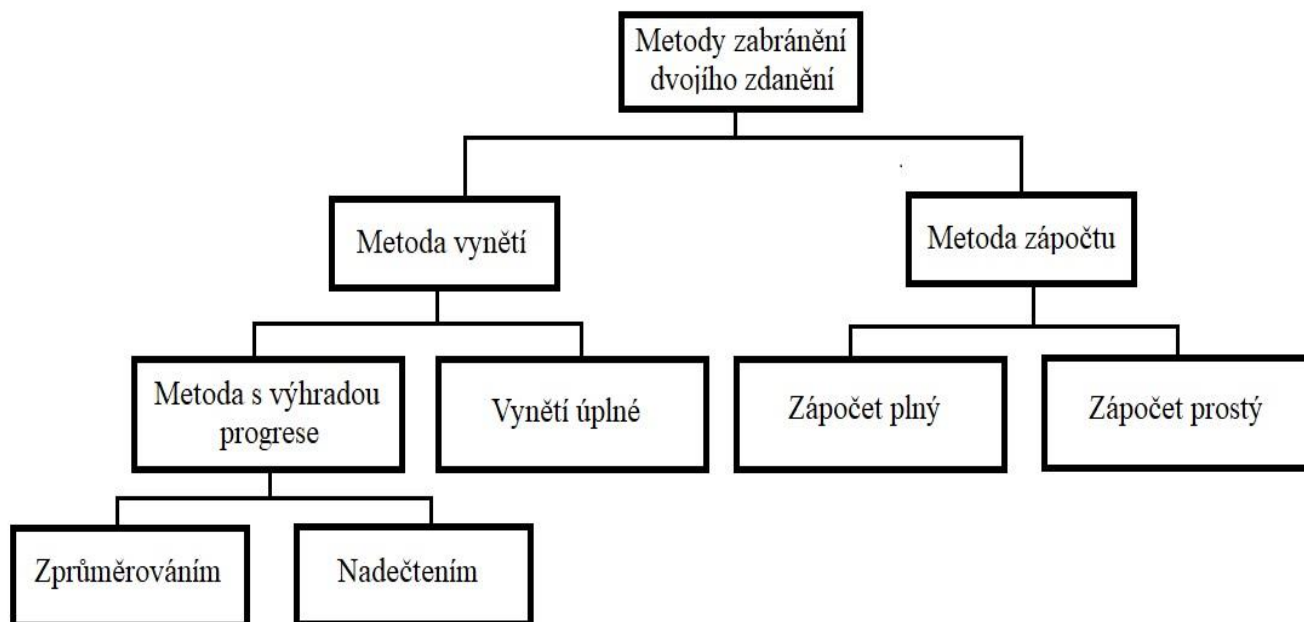
K tomuto problému, kdy poplatník musí daň zaplatit dvakrát dochází, pokud podniká v zahraničí. Daň poplatník musí odvést v místě svého bydliště, ale i v zahraničí, kde provozuje svoji podnikatelskou činnost. Poplatník tedy daň zaplatí dvakrát, a i to bývá často jeden z důvodů, proč ekonomické subjekty často využívají daňových rájů.

Tento problém nastává, pokud je nesoulad mezi daňovými systémy států. Tuto situaci, kterou podnikatelé vnímají samozřejmě negativně, jelikož jsou nadměrně zatíženy daňovými povinnostmi a tím se snižuje jejich zisk z podnikatelské činnosti, řeší smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Aby byly smlouvy jednotné, byl vytvořen mezinárodní organizací OECD vzor

dohody o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetků, ta slouží i pro státy Evropské unie. Vzorová smlouva mimo jiné obsahuje i základní pojmy a jejich bližší vysvětlení (Skalická, 2016)

Za první skutečnou smlouvu o zamezení dvojího zdanění lze považovat smlouvu uzavřenou mezi Pruskem a Rakouskem, a to již v roce 1899. Jejich největší rozkvět začal po první světové válce. Velkým průkopníkem bylo Německo, které právě tyto smlouvy uzavřelo se svými sousedními státy, takže i s ČR (Nerudová, 2017 str. 202 a 203).

Ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění jsou vyčteny i metody pro zamezení dvojího zdanění. První je metoda vynětí, kde se může jednat o vynětí úplné či vynětí s výhradou. V metodě úplného vynětí se jedná o to, že příjem dosažený v zahraničí se vyjme z daňového základu v zemi rezidenta. Metoda vynětí s výhradou progresu se používá u progresivního zdanění, příjem ze zahraničí je opět vyjímán, ale daň se vypočte pomocí sazby z daňového pásma, který odpovídá součtu všech příjmů. Jako další lze použít metodu zápočtu, při které se do daňového základu započtou všechny příjmy (tuzemské i zahraniční) a z tohoto základu se vypočte daň a od ní se odečítá daň, která byla již zaplacená v zahraničí. U této metody lze použít plný nebo prostý zápočet. Jednotlivé země si mohou vybrat jakou metodu použijí (Široký, 2018 str. 120 a 121).

Obrázek 2: Metoda zabránění dvojího zdanění

Zdroj: vlastní zpracování dle (Široký, 2018 str. 120)

1.6 OECD

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development) je mezinárodní organizace, velmi často známá právě pod zkratkou OECD. Tato organizace sdružuje 38 členských států s vyspělou ekonomikou a všechny členské státy jsou demokratické, dodržují lidská práva a mají tržní hospodářství. Organizace spolupracuje i se zeměmi, které nejsou členy jako je Čína, Indie a další ale také s mezinárodními organizacemi. Tato organizace se zabývá financemi, vzděláváním, životním prostředím, veřejnou správou, průmyslem, daněmi a mnoha dalšími tématy. Hlavní cíl organizace je vytvářet sociální a hospodářskou ekonomiku pro obyvatele z celého světa. Organizace vydává i řadu odborných publikací, analyzuje statistické údaje a následně navrhuje možnosti řešení celé situace. Provoz celé organizace je financován z příspěvků členských zemích. (OECD, 2023)

Tato mezinárodní organizace se zabývá daňovou koordinací a harmonizací. Ta probíhá pomocí zamezení dvojího zdanění, které je zmíněno výše. OECD bojuje proti využívání možností, které nabízejí daňové ráje, a tak v poprvé v roce 1998 byl sepsán seznam daňových rájů a zprávu, týkající se daňové konkurence. Jak uvádí (Nerudová, 2017) jsou 4 základní faktory, dle kterých lze definovat škodlivé, a hlavně nespolupracující daňové režimy zemí, které jsou členy OECD.

- Daňové výhody poskytované v daném státě se netýkají rezidentů,
- nulová nebo nízká sazba daně,
- netransparentnost,
- nedostatečná výměna informací.

Podle těchto faktorů bylo za škodlivý daňový ráj organizací OECD v roce 1998 označeno 35 zemí a další 47 států bylo považováno za škodlivé daňové režimy. Státy na těchto seznamech v průběhu let postupně ubývaly. V roce 2007 na seznamu nespolupracujících zemí byly pouze 3 - Andorra, Lichtenštejnsko a Monako. Ovšem i tyto země v roce 2009 souhlasily se standardy OECD, a tak byly ze seznamu nespolupracujících odstraněny. (Nerudová, 2017)

Na obrázku č. 3 je mapa světa.

- Znázornění členských zemích OECD (tmavě modré vyznačení)
- Znázornění kandidátů na vstup do OECD (světle modré vyznačení)
- Klíčoví partneři OECD (zelené vyznačení)

Obrázek 3: Mapa OECD

Zdroj: (OECD, 2023)

1.7 Základní charakteristika daňových rájů

Pojem daňový ráj je znám už několik stovek let, a přesto nikde není tento pojem jasně definován. Tato problematika se týká převážně podnikatelům, a to jak fyzických i právnických osob, k jejímž povinnostem patří řádně, zákoně daným způsobem a včas odvádět daně, tedy mají daňovou povinnost.

Cílem každého podnikajícího subjektu je maximalizovat svůj zisk a k tomu se váže výše zmiňovaná daňová povinnost. Tu si chce každý subjekt samozřejmě co nejvíce minimalizovat. Aby odvody, které musí odvést jako daň pro něj byly co nejnižší a on ze svého zisku měl povinnost odvést co nejnižší částku a tím se mu zvýšil jeho čistý zisk z podnikání. Právě pro co nejnižší či vůbec žádnou daňovou povinnost podnikatelé často využívají daňových rájů. Právě využívání daňových rájů, může být využíváno k minimalizaci jejich daňových povinností. Daňové ráje jsou často kritizovány za to, že pomocí nich se mohou mezinárodní korporace či bohatí jednotlivci vyhýbat placení daní ve svých zemích. Tímto může docházet k poklesu příjmů státních rozpočtů.

Jde o stát nebo region, který podnikatelé využívají k vyhýbání se svým daňovým povinnostím. Zároveň jsou v těchto zemích lepší podmínky pro nejrůznější daňové zvýhodnění a často nejsou dostupné informace o podnicích, které v nich sídlí, a to ani o majitelích a tím pádem jsou schopni nabídnout naprostou anonymitu (Transparency International, 2022).

Dle (Kubátová, 2015) mají daňové ráje čtyři základní příznaky. Jako první a zároveň základní je uváděno nízké či dokonce nulové daňové zatížení. Dalším typickým rysem je anonymita, tudíž nelze provést výměnu informací mezi státními orgány o jednotlivých poplatnících. S tím souvisí i třetí znak, kterým je netransparentnost operací. Jelikož ve většině daňových rájích není třeba vést účetnictví ani prokazovat jinou administrativu Často ani není znám skutečný majitel a ráje mohou být tedy využívány k mnoha nelegálním praktikám. Posledním znakem je, že do země je lákán hlavně díky daňovému zvýhodnění. Společnost často podniká v jiné zemi a v daňovém ráji pouze daní zisky, jeho daňová povinnost je, ale buď minimální či vůbec žádná. Daňový ráj je považován za jednu z forem daňové konkurence.

2 Druhy daňových rájů

Přesná definice daňového ráje není ani dnes jasně definována. Tento pojem je často vysvětlován pomocí pojmu offshore společnost. Vedle těch je za daňový ráj považováno i onshore centrum. „*Daňový ráj – taková země, jejíž zákony a v některých případech soustava smluv o zamezení dvojitému zdanění umožňují snížit pro některé ekonomické subjekty jejich celkovou daňovou zátěž.*“ (Petrovič, 1998).

Čím více máte peněz, tím je větší šance, že budete využívat daňových rájů. Každý si pamatuje na ekonomické problémy Řecka, na které upozorňují autoři indexu, dle kterých k nim přispěly výše zmiňované a dlouholeté daňové úniky a využívání offshore společností. „*Podle Financial Secrecy Indexu je nezdaněno či odvedeno do míst s velmi nízkou daňovou zátěží něco mezi 21 a 32 biliony dolarů*“ (Transparency International, 2022).

Mezi ty, kdo nejčastěji využívají daňových rájů jsou nadnárodní společnosti, podnikatele, teroristické a zločinecké skupiny. Pokud má podnik sídlo v daňovém ráji, je to velké riziko, a to primárně při čerpání financí z veřejných rozpočtů. Ne vždy se, ale jedná o trestnou činnost. Pokud má podnikatel či společnost sídlo v daňovém ráji a využívá ho pouze k menšímu zdanění, než by měl v zemi, kde opravdu provozuje svoji ekonomickou činnost jde spíše o etickou otázku. Pokud jde ovšem o tzv. „praní špinavých peněz“ nebo korupci, může se už jednat o trestnou činnost (Transparency International, 2022).

2.1 Dvojí pravidla v daňových rájích

V daňových rájích se často můžeme setkat s dvojími pravidly. To se týká daňových rezidentů a nerezidentů, kteří se v těchto zemích nacházejí a obchodují tam. Ovšem pravidla pro tyto dvě skupiny osob nejsou stejná.

Dle zákona č. 586/1992 Sb. (dále jen zákon o dani z příjmu) se za daňového rezidenta označují osoby, které se dle daňových zákonů považují za obyvatele země. Osoby, které jsou považovány za daňového rezidenta, mají povinnost platit daň z majetku, příjmu, a to plynoucí ze zahraničí i z tuzemska. V ČR se za daňového rezidenta považuje osoba, která má na území státu bydliště či se tu obvykle zdržuje. Aby osoba mohla být v ČR považována za daňového rezidenta, musí za jeden kalendářní rok na našem území strávit alespoň 183 dní.

Daňový nerezident v ČR naopak nemá daňovou povinnost z příjmů ani ze zahraničí, ale mohou pro něj existovat speciální pravidla v jednotlivých zemích. V ČR tato osoba nemá na území státu bydliště ani se na území států nezdržuje více než 183 dní. Také může být považován za

nerezidenta, pokud to vyplývá z mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění (Doležalová, 2022).

2.2 Historie daňových rájů

Jak uvádí Kučera (2002) historie daňových rájů sahá do dávné minulosti. Počátky daňových rájů můžeme zaznamenat již v řeckých Athénách. Obchodníci využívali malé ostrovy, aby nemuseli platit clo. Nizozemské Flandry byly v 16. až 18. století byly využívány pro své minimální odvody cla při obchodování. První offshore centrum bylo založena na Bermudách v roce 1927, ale jejich největší rozkvět nastal až po druhé světové válce s rozvojem internetu.

Odborníci ovšem za důležitý historický rozvoj daňových rájů považují i období po druhé světové válce. V tomto období ve většině vyspělých zemích docházelo k tomu, že jednotlivcům narůstalo bohatství a jelikož chtěli platit co nejmenší daně, často využívali možností daňových rájů. (Petrovič, 1998)

Daňové ráje lze rozdělit do dvou základních kategorií:

- offshore společnosti,
- onshore společnosti.

2.3 Offshore společnost

Je jeden z častých termínů, které se využívají ve spojitosti s daňovými ráji a lidé si jej často pletou s Onshore společnostmi. Pokud mluvíme o Offshore společnosti, jde o podnikání, které se uskutečňuje v určité zemi, ale týká se podnikatelů či majetku z jiné země, než je provozováno. Důležitou podmínkou je, že země, ve které je činnost provázena, nezatěžují podnikatele žádnou či minimální daňovou povinností. Podnikatel je tímto ušetřen placení vysokých daní. Offshore centra mají různé možnosti využívání. Je v nich provozován zahraniční obchod, mezinárodní investice, minimalizace daňových povinností a správa majetku.

Hlavní rysy offshorového centra jsou:

- žádné či minimální daňové zatížení,
- ochrana bankovního tajemství,
- pouze malá nebo žádná finanční regulace,
- politická a ekonomická stabilita,
- většinou nesmí podnikat na území státu, kde má sídlo,
- nepotřebnost skoro žádných formalit, pro založení společnosti,

- žádná spolupráce s ostatními zeměmi týkající se daní či soudnictví (ochrana společností před stíháním, nespolupracují ani s Interpolem, Europolem). (Kalabis, 2012)

Často v těchto centrech platí, že pokud cizinec investuje v daném státě vysokou částku, je chráněn před vydáním týkající se trestního stíhání tím, že automaticky dostane tamní občanství (BBCIncorp, 2023).

Podle Kalabise (2012) lze říct, že máme okolo 50 států, které by se daly nazvat offshore. Tyto státy můžeme ovšem dále rozdělit na tzv. offshore centra „největšího kalibru“ v nichž není žádná regulace od státu, ani jakékoliv požadavky na vedení účetnictví a jsou to centra, které jak již bylo výše zmíněno nespolupracují např. při vydávání osob v trestním řízení. Příkladem je zde Nauru a Vanuatu. Dalším druhem offshore společností bychom mohli nazvat tzv. daňové ráje, kde je jenom slabá státní regulace a minimální nároky na účetnictví. Typickým příkladem takové země jsou Bahamy, Britské Panenské ostrovy, Panamu, Bermudy a další.

„Pouze americké firmy ukrývaly 1,3 bilionů dolarů majetku na offshore účtech, což pro firmy znamená značné plus na straně příjmů, ale pro USA je to obrovský výpadek na daních... V České republice jsou proporce podobné. Za rok 2019 se vybralo na daních 907 mld. Kč, z toho firmy zaplatily na dani z příjmů 175 mld.“ (Hajzler, 2021).

Důležité je zmínit výhody offshorových společností, kam jednoznačně patří anonymita vlastnictví, což znamená, že vlastník firmy nelze dohledat, důležitá je taky ochrana majetku společnosti a ta se provádí pomocí oddělení majetku od podnikatelské činnosti. Obchodnímu riziku je tedy vystavena společnost, která nemá svůj vlastní majetek. Samozřejmostí je čerpání různých daňových výhod, žádná či zjednodušená administrativa. Tyto společnosti mají ovšem i nevýhody. Nejzásadnější je, že společnosti založené v offshore centru nejsou důvěryhodné pro potenciální obchodní partnery, a to často z důvodu, že nemají povinnost vést účetnictví ani podávat daňové přiznání. Samozřejmě takovouto společnost více kontrolují finanční úřady z domácí země (Kalabis, 2012).

2.4 Onshore společnost

Nejčastěji zakládány v onshore oblastech. Oproti offshore společnosti je tu velký rozdíl a to, že tyto společnosti mají sídlo v zemi, kde provozují svoji ekonomickou činnost. Nejsou nijak anonymní ba naopak jsou veřejně dostupné a dohledatelné v obchodních rejstřících. Dalším důležitým rozdílem je, že tyto společnosti vedou účetnictví, k čemu patří i vyplňování daňových přiznání tak jako to dělají i obyčejné společnosti, platí daně z příjmu právnických osob, nebo některé dělají

dokonce i audit. I onshore společnosti chtějí platit co nejmenší daně, ale využívají k tomu legální metody, jako jsou slevy na dani, daňových výhod a daňových úspor (BBCIncorp, 2023).

Výhodou onshore společností je, že obchod probíhá na známém trhu, samozřejmě také snazší dodržování zákonů, jelikož se lze poradit s odborníky v té zemi. Velkou nevýhodou jsou velké náklady, oproti offshore společnosti žádné soukromí a v neposlední řadě povinnost vést účetnictví či dělat audit. Nejčastější a typické lokality, kde se nacházejí onshore společnosti:

- Spojené státy-New York, Miami, Chicago,
- Spojené království-Londýn,
- Nizozemsko-Amsterdam,
- Kanada-Toronto, Montreal,
- Lucembursko-Luxemburg (Vinter, 2010).

2.5 Dělení daňových rájů dle transparentnosti

Jako další dělení daňových rájů lze uvést dělení podle Tax Justice Network. „*Při přípravě tohoto seznamu se mezinárodní síť nevládních organizací Tax Justice Network zaměřila na 60 zemí, které byly uvedeny nejméně dvakrát na předchozích přibližně 15 seznamech vypracovaných různými autory a institucemi od 70. let 20. století.*“ (Merckaert, a další, 2012).

Země jsou rozděleny do třech kategorií dle jejich neprůhlednosti. První je 95–100 % a patří sem země jako:

- Rakousko,
- Švýcarsko,
- Britské Panenské ostrovy,
- Izrael,
- Malta,
- Libanon,
- Lucembursko,
- Lichtenštejnsko a mnoho dalších.

Druhá kategorie má rozmezí neprůhlednosti 75-94 %. Země, které spadají do této kategorie jsou:

- Kypr,
- Maďarsko,
- Lotyšsko,

- Belgie,
- Monako,
- Irsko,
- Guernsey,
- Montserrat,
- Singapur,
- Nizozemské Antily,
- Hongkong.

Třetí skupina má neprůhlednost 40-74 % a řadí se sem:

- Nizozemsko,
- Velké Británie (Londýn) (Merckaert, a další, 2012).

Tento seznam zemí byl vytvořen ve dvou krocích. „Nejprve byla míra tajnůstkářství posouzena z hlediska 12 různých kritérií...V druhém kroku TJN určila pořadí jednotlivých území, a to na základě významu, který každá z nich hraje v rámci offshore finančního sektoru (měřeno jako podíl na celosvětovém ne-rezidenčním trhu finančních služeb).“ (Merckaert, a další, 2012 str. 10). Na obrázku č.4 jsou zvýrazněny nejčastěji využívané a nejznámější daňové ráje.

Obrázek 4: Mapa nejznámějších daňových rájů

Zdroj: (Němec, a další, 2012)

2.6 Daňové ráje v Evropě

S pojmem daňový ráj se často vybaví ostrov, který leží tisíce kilometrů vzdálených exotických destinacích. Ano, i v takovýchto místech se samozřejmě daňové ráje nacházejí, ale spousta daňových rájů se nachází i v Evropě.

Nejznámější daňové ráje v Evropě jsou:

- Kypr,
- Nizozemsko,
- Monako,
- Malta,
- Irsko,
- Lucembursko,
- Lichtenštejnsko (Transparency International, 2022).

Výběr zemí, které se označují jako tzv. daňové ráje, se mění v závislosti na změnách daňových zákonů jednotlivých zemí a také mezinárodních dohod. Činnost a celkové fungování daňových rájů v Evropě je ztíženo požadavky, které má Evropská unie na své členské státy. Na členské státy EU je kladen požadavek, aby daňové systémy všech zemí, byly částečně harmonizované (Nerudová, 2017).

Evropský parlament chce, aby pro celou EU platil stejný a spravedlivější systém pro odvod daní. Každá členská země má však jinak nastavenou daňovou soustavu. To je zapříčiněno historickým a politickým vývojem. V každém členském státě by měla platit povinnost, aby nadnárodní společnosti informovaly o finančních údajích, a to pro každou zemi zvlášť. Poslanci evropského parlamentu se většinově shodují v názoru, že by daně měly nadnárodní podniky odvádět v zemi, kde vytvářejí hodnotu. Za nespravedlivé je považováno hlavně to, že občané, malé i střední podniky platí daně v plné výši a ty největší společnosti mají minimální daňovou povinnost. Evropský parlament všem zemím doporučuje, tedy není to nijak legislativně závazné, ale jedná se pouze o doporučení, aby všechny nadnárodní společnosti vykazovaly informace týkající se financí ve všech zemích zvlášť. Týká se to informací o ziscích, přijatých dotacích, odvedených daních a daňových systémech (Evropský parlament, 2015).

2.6.1 Monako

Monako neboli Monacké knížectví je druhý nejmenší městský stát a zároveň je považováno za jeden z daňových rájů v Evropě, ve kterém je státní měnou euro. Je známé mezi širokou veřejností

hlavně tím, že je častým oficiálním sídlem bohatých lidí a firem. Daňové povinnosti v této zemi jsou minimální např. daň z příjmu fyzických osob se v této zemi vůbec neplatí, a to ani daň z majetku. Základní sazba u daně z přidané hodnoty je 19,6 % a snížená sazba činí 5,5 % a daň z příjmů právnických osob neplatí v Monaku všechny PO. Odvádí jí pouze právnické osoby, které mimo Monako uskutečňují více než 25 % obratu své firmy. Sazba u dani z příjmu právnických osob je 33,33 %. (Relocate and Save, 2023)

ČR nemá s Monakem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Za další výhodu Monaka lze považovat diskretnost, díky které si mohou jednotliví podnikatelé, ale i společnosti nechat informace o svých financích pouze pro sebe. Může se zdát, že Monako je skvělým místem pro život, ale náklady na život v Monaku jsou tak vysoké, že je to destinace především pro bohaté (Klíma, 2003). Tento daňový ráj je popisován z důvodu, že je velmi výhodný pro fyzické osoby, ale v praktické části práce, kde jsou popisovány metody daňového plánování využívané právnickými osobami, není využit právě z důvodu nevhodnosti pro PO a také z důvodu, že nemá s ČR podepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

2.6.2 Kyperská republika (Kypr)

Je členský stát EU od roku 2004 a i členem eurozóny od roku 2008. Měnou této země je euro. Kypr se od ostatních daňových rájů liší tím, že má daň z příjmů, ale mnohem nižší, než je průměr v Evropské unii. Po finančních problémech, se kterými se Kypr v roce 2013 potýkal, se zavázal zvýšit sazbu daně z příjmů právnických osob z 10 % na 12,5 % a zahraniční příjmy mají nulové zdanění. (Široký, 2018).

Daňové přiznání se podává 31. března, ale až 2 roky po zdaňovacím období. Kypr zároveň nemá žádnou daň z dividend a tím se stává zajímavou destinací pro založení mateřské společnosti další velkou výhodou této jurisdikce je, že má s mnoha státy podepsané smlouvy o zamezení dvojího zdanění. V této zemi je vedení účetnictví i audit pro firmy povinností. Tento daňový ráj je velmi často využívám českými firmami, kterým nabízí ochranu investic a zároveň možnost daňové optimalizace (Petrovič, 1998).

Kypr nabízí možnost využití režimu IP boxu (Intellectual Property boxu), který je známý pod názvy jako patentový či inovační box, a to od roku 2012. Tuto možnost mohou využít společnosti, které mají své duševní vlastnictví, za které lze považovat patenty, softwary, obchodní tajemství, vynálezy, know-how, umělecká díla, výrobní a marketingové postupy. Společnost, která disponuje takovým duševním vlastnictvím, si může odečíst 80 % z příjmu, který pochází z tohoto vlastnictví a tím je minimalizována její daňová povinnost, jelikož je zdaněno pouze 20 % příjmů, další

výhodou IP boxu je ochrana duševního vlastnictví. IP box má však i jiné výhody než jen daňovou úsporu. Tím, že společnost využívá IP box, je její duševní vlastnictví chráněno, je podporována inovacím, které stojí společnosti nemalé peníze. (IPbox.cy, 2023).

Problematikou využívání IP boxu se zabývá i organizace OECD, která vydala i zprávu s názvem Agreement on Modified Nexus Approach for IP Regimes, podle které se musí společnosti řídit při využívání tohoto režimu a následného výpočtu daně. Výpočet daně dle nexus approach je využit v praktické části práce při využití metody licenčních poplatků na Kypru.

Založit společnost na Kypru trvá přibližně čtyři týdny a její právní forma je obvykle Ltd. (Private Limited Liability Company), není stanoven minimální kapitál, který by musela společnost zaplatit před jejím založením, ale má povinnost se registrovat k DPH, pokud její obrát za jedno účetní období byl více než 15 600 eur (Tetra Consultants, 2022).

2.6.3 Lucemburské velkovévodství (Lucembursko)

Lucembursko je jeden ze států, které se podílely na vzniku Evropské unie, NATO, OECD a zároveň je členem eurozóny i schengenského prostoru a jeho měnou je euro. Daň z příjmů fyzických osob je zdaněna sazbou dle jejich výdělku, a daňový systém Lucemburska nabízí různé slevy a daňové zvýhodnění. Zdanění FO se dá považovat za progresivní, je tu zavedeno 23 pásem sazeb od 0 až do 38 % a právě jejich velkým množstvím, jež lze zdanit příjmy FO, se stává daňový systém Lucemburska ojedinělý (BusinessINFO.cz, 2023)

Daň z příjmů právnických osob musejí odvádět všechny společnosti sídlící v Lucembursku a sazba daně se liší dle příjmu společnosti, pokud je příjem menší než 175 000 eur, daní se 15 % a 17 %, pokud přesáhne 200 000 eur. Důležité je při jeho využití jako daňového ráje, kde vystupuje mateřská a dceřiná společnost smlouva o zamezení dvojího zdanění. V Lucembursku jsou nejvíce využívané právní formy S.A.R.L. a S.A., což jsou společnosti s ručením omezeným, jejichž založení trvá přibližně 2 týdny, ale pro jejich založení je třeba mít základní kapitál, který u S.A.R.L je ve výši 12 500 eur a 31 000 eur u S.A. (Smart companies, 2023)

Lucembursko nabízí stejnou možnost týkající se duševního vlastnictví jako Kypr, tedy využití IP boxu. První využití IP boxu nabízelo Lucembursko už v roce 2008, ale ten byl zrušen v roce 2016 a to z důvodu dohody, která se zaměřila na upravený přístup pro režimy IP, ale už v roce 2018 zavedlo Lucembursko nový režim IP boxu. Nový režim je oproti tomu starému v souladu s nexusovým přístupem, který je více popsán v další kapitole. Stejně jako na Kypru je 80 % příjmů plynoucího z duševního vlastnictví osvobozeno od daně z příjmů právnických osob (Sutter, 2019)

2.6.4. Malta

Malta je členem Evropské unie od května v roce 2004 a v této zemi je měna euro, kterou přijala v roce 2008 a stala se i členem eurozóny. Malta má jednu z nejvyšších daňových sazeb v Evropské unie. Sazba daně z příjmů právnických osob je 35 %, důležité je ale zmínit, že podnikatelé si mohou požádat o částečnou refundaci a můžou tímto způsobem zažádat o vrácení až 6/7 z daně a výsledná daň tedy může činit pouhých 5 %, aby podnikatelé mohli refundaci pro minimalizaci své daňové povinnosti využít, nesmějí mít bydliště na Maltě. U daně z příjmů FO je sazba vysoká podle toho, jak velký je základ daně a pohybuje se od 0–35 %, je ovšem možné si tuto daňovou povinnost snížit pomocí různých daňových slev. Malta má 3 sazby daně z přidané hodnoty, první sazba je 18 %, první snížená je 7 % a druhá snížená pouhých 5 % (Taxsummaries, 2023)

Jako další důležitou výhodu při výběru vhodného daňového ráje může hrát roli to, že Malta má s mnoha státy podepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, což může být důležitým aspektem pro mezinárodní činnosti. Založení společnosti na Maltě trvá zhruba jeden týden a právní forma společnosti je Ltd., neboli Private Limited Liability Company a k jejímu založení je třeba zaplatit alespoň 20 % z minimálního kapitálu, který je určen částkou 1 165 eur (Welcome Center Malta, 2023)

2.7 Agresivní daňové plánování

S tematikou daňových rájů velmi úzko souvisí daňové plánování. Pomocí něj si daňové subjekty mohou snižovat daňové povinnosti. Jak bylo zmíněno v předchozí kapitole samotné daňové plánování není nezákonné a všechny daňové subjekty jej mohou v rámci zákonných mezí využívat ke snížení svých daňových povinností. Ovšem agresivní daňové plánování neboli ATP je mimo meze zákona a je často využíváno v souvislosti s daňovými ráji. Daňovým subjektům jde při jeho využití o to, aby jejich daňová povinnost byla co nejmenší, což je samozřejmě logické, ale vždy to musí být v mezích zákona, a to agresivní daňové plánování není. Využívání agresivního daňového plánování je postaveno na tom, že mezi daňovými systémy existují rozdíly. „*Mezi jeho důsledky patří dvojí odpočet... a dvojí nezdanění (např. příjem, který není zdaněn ve státě zdroje, je ve státě, ve kterém je společnost usazena, od daně osvobozen)* (Evropská unie, 2012 str. 41).

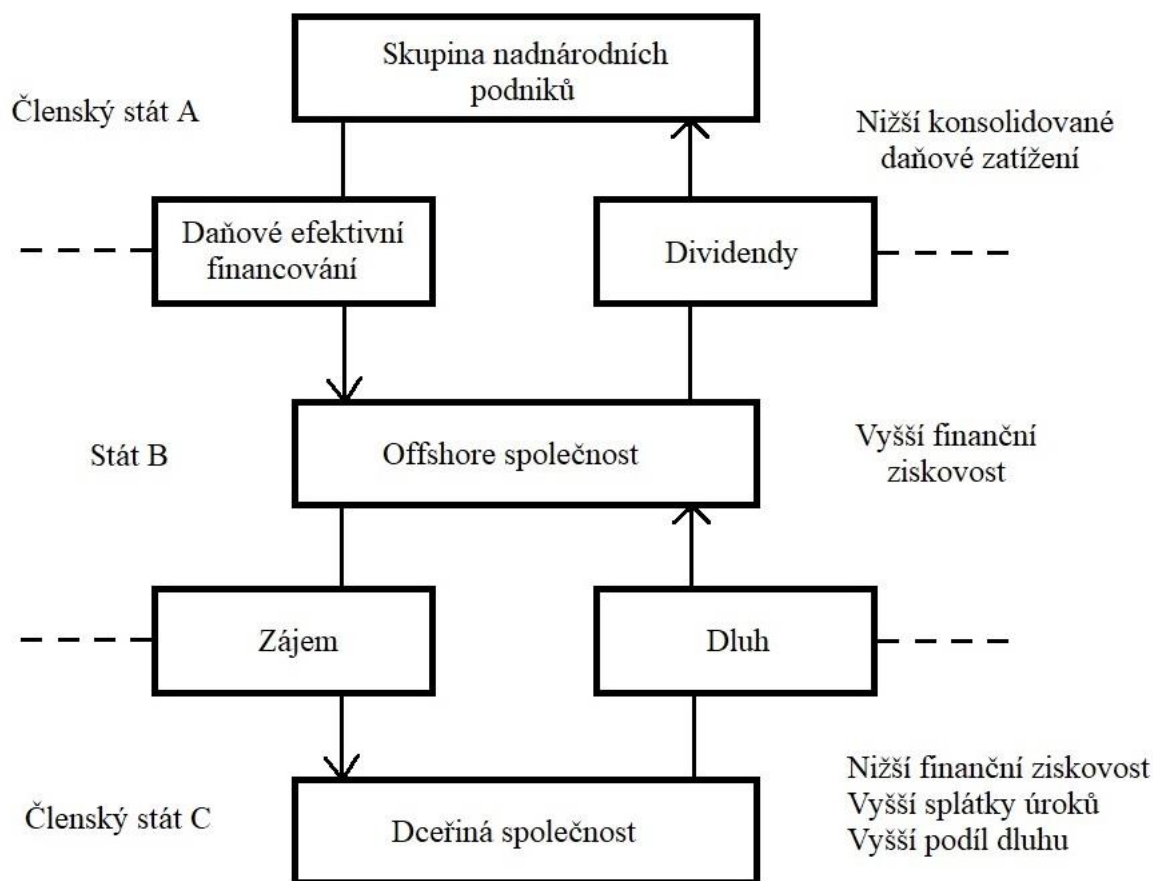
Agresivní daňové plánování dle Evropské komise dělíme na:

- prostřednictvím úrokových plateb,
- prostřednictvím licenčních poplatků,
- prostřednictvím strategických převodních cen.

2.7.1 Agresivní daňové plánování prostřednictvím úrokových sazeb

V tomto druhu ATP se daňový základ snižuje pomocí odpočtu úroků a jelikož jsou úrokové náklady odčitatelné od daňového základu, je možné zisky přesunout do zemí, kde je nižší daňová povinnost. Důležitým faktorem tohoto druhu ATP je, že mezinárodní firma má dceřinou společnost v zemi, kde je nižší daňová povinnost. Pomocí agresivního daňového plánování lze snížit základ daně z příjmu právnických osob. Rozdíl je hlavně v ziskovosti před zdaněním, a ne vždy v daňovém zatížení.

Jak lze využít agresivního daňové pomocí úrokových plateb je detailněji znázorněno na obrázku č. 5. Offshore společnost je založena v zemi B, zde je daň z příjmů z právnických osob nízká nebo nulová. Offshore společnost financuje společnost z členského státu A. Půjčka je ovšem na dceřinou společnost, která sídlí v členském státě C, a tato dceřiná společnost plátí úrok. Daňová povinnost cílových subjektů je snížena tím, že platby za úroky jsou položkou, která jen daňově uznatelným nákladem, takže je snížena jejich daňová povinnost. Dceřiná společnost má povinnost zdanit příjmy z úroků, ale jelikož sídlí v zemi, kde je nižší daňová sazba či dokonce nulová, je daňová povinnost minimální. Na pravé straně obrázku jsou vypsány hlavní rysy, které jsou typické pro danou oblast (Loretz, a další, 2016).

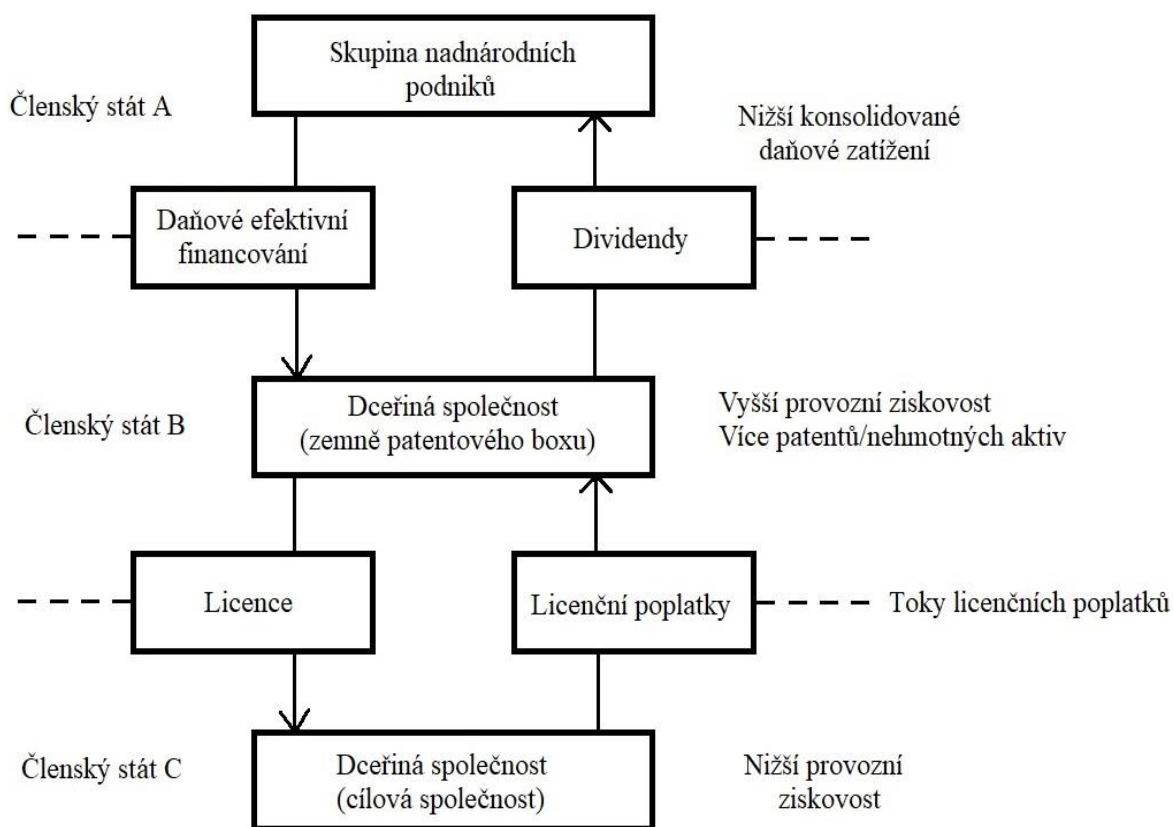
Obrázek 5: ATP – úrokové sazby

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Loretz, a další, 2016 str. 28)

2.7.2 Agresivní daňové plánování prostřednictvím licenčních poplatků

Důležité je u tohoto druhu ATP dceřiná společnost v zemi, kde jsou nižší sazby. Také se očekává vyšší provozní ziskovost, zatímco ta finanční není nijak ovlivněna. Jak je využíváno tohoto agresivního daňové plánování je znázorněno na obrázku č. 5.

„Kanál ATP založený na přesouvání příjmů prostřednictvím licenčních poplatků má společného to, že se základ daně v cílovém subjektu snižuje odečtením nákladů na licenční poplatky.“ (Loretz, a další, 2016 str. 26) .

Obrázek 6: ATP – licenční poplatky

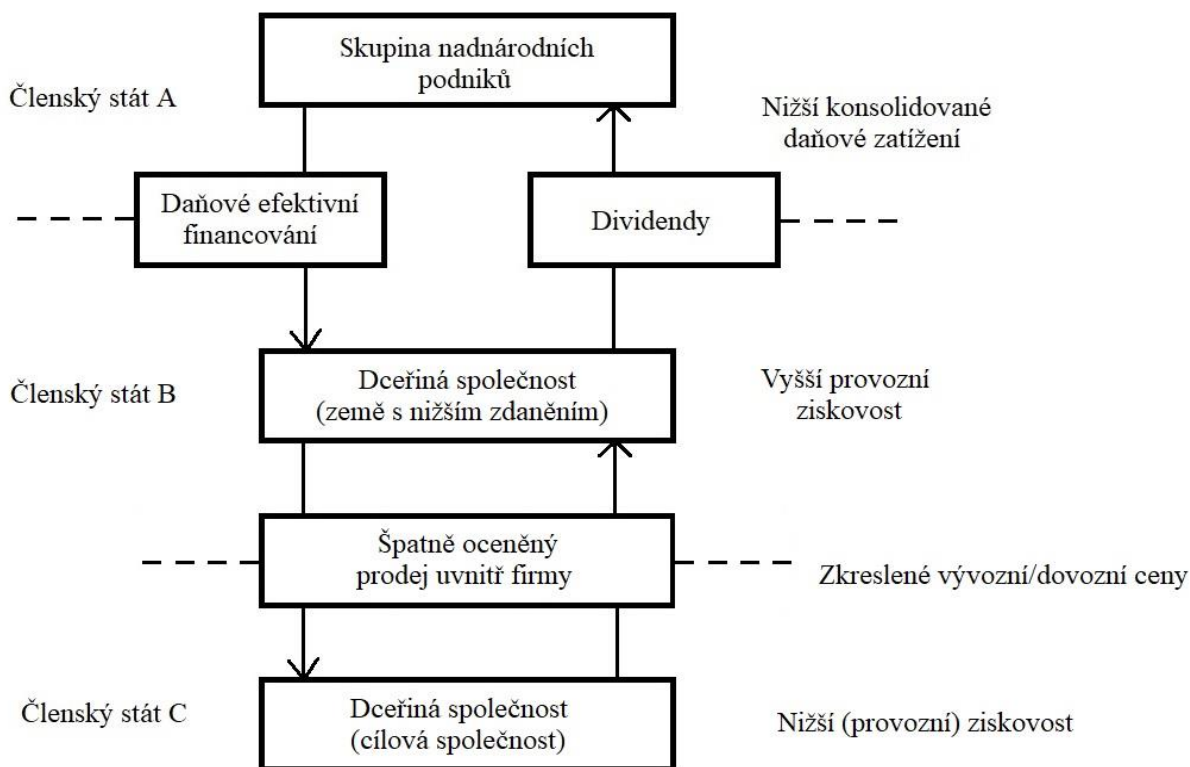
Zdroj: Vlastní zpracování dle (Loretz, a další, 2016 str. 31)

Obrázek výše číslo 6 znázorňuje agresivní daňové plánování pomocí licenčních poplatků. Důležitým prvkem tohoto ATP je, že v zemi B je nižší sazba daně z přijatých licenčních poplatků. V zemi C dceřiná společnost využívá daňových odpočtů za placené licenční poplatky. Toto ve společné kombinaci výrazně snižuje daňové povinnosti nadnárodních podniků. V zemi C se nachází cílová společnost, která má nižší (provozní) ziskovost. Nižší zisk a ztráta před zdaněním jsou zapříčiněny odpočtem nákladů na licenční poplatky. Na pravé straně obrázku jsou opět vypsány charakteristické rysy. *Toto nižší daňové zatížení přijatého licenčního poplatku je způsobeno buď obecně nižší sazbou daně z příjmů právnických osob nebo zvláštním režimem využívajícím příjmy z duševního vlastnictví (patentový box).*“ (Loretz, a další, 2016 str. 26)

2.7.3 Agresivní daňové plánování prostřednictvím strategických převodních cen

Při tomto agresivním daňovém plánování je důležitá přítomnost dceřiné společnosti v zemi, kde je nulová nebo nízká daňová povinnost z příjmů právnických osob. Základ daně z příjmu právnických osob se pomocí špatnému ocenění transakce přenáší do země s nižší mírou zdanění. Aby byla ziskovost daňové jednotky co nejvyšší jsou ceny uměle stanovovány. Důležité u tohoto

druhu ATP jsou zkreslené dovozní ceny (Gravelle, 2022). „Nadnárodní podniky jsou schopny přemísťovat své zisky předražením vývozu od dceřiných společností v nižších daňových jurisdikcích nebo nedoceňovanými dovozy ve vysoké daňové jurisdikci.“ (Loretz, a další, 2016 str. 32). Podrobnější fungování je znázorněno na obrázku č. 7.

Obrázek 7: ATP – strategické převodní ceny

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Loretz, a další, 2016 str. 33)

Na kontrolu převodních cen a offshore společností se od roku 2014 více zaměřila i finanční správa ČR. Ve stejném roce vešla v platnost nová příloha pro poplatníky daně z příjmu právnických osob, dále jen DPPO. Podávat tuto přílohu k daňovému přiznání musejí poplatníci, kteří splní daná kritéria. Tato příloha slouží ke zjišťování transakcí se spojenými osobami a pro výběr vhodných subjektů ke kontrole. „Finanční správa mezi roky 2014–2019 provedla 2 182 kontrol zaměřených na převodní ceny mezi spojenými osobami, což přineslo dodatečné doměření daně z příjmů ve výši 3.2 mld. Kč a zvýšení daňového základu u kontrolovaných subjektů o 39 mld. Kč.“ (Finanční správa, 2021)“.

Tabulka 2: Doměření daně v ČR

Rok	Doměřená daň (mil. Kč)	Zvýšení základu daně včetně snížení ztráty (mil. Kč)
2014	59	504
2015	449	2823
2016	886	13 286
2017	189	1 264
2018	1216	18 038
2019	356	3 130

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Finanční správa, 2021)

2.8 Legislativa spojená s metodami daňového plánování

Pro využití jednotlivých metod daňového plánování je třeba dodržet mnoho kritérií, které jsou více popsány v této kapitole bakalářské práce. Důležitou součástí, a to hlavně u metody převodních cen a licenčních poplatků, je stanovení ceny za poskytovanou službu spojené osobě. Cena za služby by měla být stanovena přiměřeně a vycházet z tzv. principu tržního odstupu a jde o to, že transakce, která jsou prováděna mezi sdruženými společnostmi, musejí být srovnatelné s transakcemi, které jsou prováděny mezi nespřízněnými společnostmi. Princip tržního odstupu je jednou z věcí, kterou finanční úřady kontrolují, a proto je důležité, aby si společnosti vedly dokumentaci s ní spojenou, díky které si určení cen mohou obhájit při kontrole finančním úřadem. Česká republika se v této problematice řídí směrnicí OECD o převodních cenách pro nadnárodní společnosti a správu daní a usnesením Rady a zástupců vlád členských států EU. Tento problém je v České legislativě řešen v zákoně o dani z příjmu v § 23 odst. 7 (dále jen ZDP), kde je uvedeno „*Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví se základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl...*“ (§23 odst. 7 zákon č. 586/1992 Sb.), a pokynem GFŘ – D 34, ten není sice právně závazný, ale je doporučováno se jím řídit. (Accace, 2023). V §23 odst. 7 písm. a, b ZDP je definován pojem kapitálově spojené osoby a jinak spojené osoby.

V České republice je společností nabízena možnost závazného posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami. Tato možnost je upravena v ZDP § 38nc. Správce daně posoudí správnost ceny, která byla nastavena a společnost se vyhne případným sporům s finančními úřady, ale má to i své nevýhody. První z nich je částka, kterou musí

společnost, která o posouzení žádá, zaplatit správci daně jako poplatek, a druhou jsou náklady na přípravu podkladů, které je třeba k posouzení sjednané ceny (Ministerstvo financí, 2009).

Při využití metody úrokových plateb hraje důležitou roli to, zda jsou úroky daňově uznatelnou položkou v celé jejich výši. Tento problém je řešen v ZDP a směrnici 2016/1164, kterou vydala rada EU. Pro uznatelnost je třeba splnit dvě podmínky, prvních z nich je popsána v §23e odst. 1 písm. b ZDP, ze kterého vyplývá, že společnost si může úroky odečíst jako daňově uznatelnou položku, pokud částka nepřesáhne 80 000 000 Kč. Druhá podmínka se týká pouze spojených osob a plyne z § 25 odst. 1 písm. w, kde je upravena výše půjčky, která nesmí přesáhnout čtyřnásobek vlastního kapitálu společnosti, pokud společnost chce úroky zahrnout jako daňově uznatelnou položku, tedy si o ně snížit svoje výnosy.

3 Případová studie – využití daňových rájů

V této části bakalářské práce je na fiktivních případech popsáno, jak mohou právnické osoby využít metody daňového plánování v daňových rájích k minimalizaci svých daňových povinností. Pro tuto případovou studii jsou vybrány 3 daňové ráje, a to Kypr, Malta a Lucembursko. Tyto ráje mají společné to, že jsou to evropské země a zároveň jsou i členy EU. Dalším společným rysem je, že země mají s mnoha státy podepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a to i s ČR. Kypr je jeden z nejznámějších evropských daňových rájů a zároveň má nižší sazbu daně z příjmů právnických osob než ČR. Malta má sazbu DPPO sice 35 %, což je více než v ČR, ale zároveň nabízí možnost refundace 6/7 z odvedené daně a v takovém případě daň činí pouhých 5 %. Sazba DPPO v Lucembursku je 15 % či 17 % a vždy je určena dle zisku společnosti.

Hlavním cílem této případové studie je komparace metod využívaných při daňovém plánování. Firmy, které využívají daňových rájů k daňové optimalizaci, se nejčastěji zabývají prodejem služeb. Modelová firma, která bude použita pro potřeby této případové studie, se bude také zabývat prodejem služeb.

Při výběru vhodného daňového ráje je také důležité, zda má daná země s ČR podepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Z tohoto důvodu jsou jako modelové daňové ráje vybrány pouze ty, které mají smlouvu o zamezení dvojího zdanění s Českou republikou podepsanou. Pokud by metody daňového plánování používaly společnosti, které nemají tuto smlouvu podepsanou, je to pro ně neefektivní a použití metod by nemělo za následek tak vysokou daňovou úsporu.

Pro potřeby případové studie je vypočtena daňová povinnost firmy v České republice, která je při využití daňových rájů dceřinou společností a dále ve vybraných daňových rájích s použitím metod, díky kterým společnosti mohou ušetřit peníze při odvodu daní. Daňová povinnost je vypočítána pro rok 2022 a dále jsou provedena srovnání daňového zatížení v jednotlivých vybraných daňových rájích. V případové studii mateřské společnosti mají náklady v eurech a pro přepočítání na českou měnu je použit kurz 23,82 Kč dle ČNB ze dne 13.06.2023 (ČNB, 2023)

3.1 Firma DBCZ s.r.o.

Firma DBCZ je modelová a fiktivní a slouží pro potřeby případové studie. Tato firma má právní formu společnosti s ručením omezením (s.r.o.) a sídlí v ČR. Jde o malou firmu, která má kolem 20 zaměstnanců, a její sídlo je ve Žďáře nad Sázavou. Firma DBCZ byla založena v roce 2019. Firma se zabývá poskytováním ICT služeb.

Pro další účely v této případové studii je tato firma považována za dceřinou společnost pro ostatní modelové společnosti ve všech zkoumaných daňových rájích. V jednotlivých příkladech v této případové studii hospodářské výsledky společnosti, která je považována za dceřinou (DBCZ s.r.o.), vycházejí ze stejných základních nákladů a výnosů, aby poté bylo snazší porovnat daňové povinnosti ve všech vybraných daňových rájích a ČR.

Daňová povinnost DB s.r.o. je vypočítána za rok 2022. Účetní období firmy je totožné s kalendářním rokem a její základní kapitál je 12 000 000 Kč. Za rok 2022 měla firma DBCZ s.r.o. příjmy z prodeje služeb a zboží 35 000 000 milionů korun. Náklady jsou ve výši 27 000 000 Kč. Mezi náklady jsou započítány položky jako je pronájem prostor 5 500 000 Kč, výdaje na mzdy 8 500 000 Kč, ve které jsou započítány i položky zákonného sociálního a zdravotního pojištění, náklady na automobily 1 000 000 Kč, náklady na pořízení zásob 9 500 000 Kč a také firma platí za poskytování poradenství částku 2 500 000 Kč. Tato společnost bude při využití daňových rájů vystupovat jako dceřiná společnost.

3.1.1 Daňová povinnost firmy DBCZ v ČR

Pro výpočet daně z příjmů z právnických osob je zapotřebí znát náklady a výnosy firmy. Tyto položky jsou stanoveny v kapitole výše. Náklady za rok 2022 jsou 27 000 000 Kč a výnosy společnosti DB za rok 2022 jsou 35 000 000 Kč. Sazba daně u DPPO je v ČR 19 % a důležité je pro výpočet daní z příjmu právnických osob znát výsledek hospodaření (VH). Ten se vypočítá tím, že od výnosů se odečtou náklady a tím vznikne hospodářský výsledek před zdaněním. Tuto částku až poté lze zdanit 19 % sazbou. Pro lepší přehlednost je výpočet daně znázorněn v tabulce č. 3.

Tabulka 3: DPPO v ČR

Výnosy	35 000 000 Kč
Náklady	27 000 000 Kč
VH před zdaněním	8 000 000 Kč
Sazba daně	19 %
Daň	1 520 000 Kč
VH po zdanění	6 480 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Daňová povinnost firmy DBCZ s.r.o. z DPPO v roce 2022 činí 1 520 000 Kč. S touto daní souvisí i placení záloh na daň z příjmu PO na další zdaňovací období. Jelikož má firma DBCZ s.r.o.

daňovou povinnost vyšší než 150 000 Kč, bude výše záloh 25 % z poslední známe daňové povinnosti.

Důležité je uvést, že v ČR se platí dále daň z podílů společníků. Sazba této daně je 15 %. Je tedy odvedena daň z příjmů, která je 19 % a pokud chce společník vyplatit zisk, musí zaplatit dalších 15 % z podílů na dani. Pokud by zisk modelové firmy DB s.r.o. byl vyplacen pouze jednomu společníkovi, tak musí být odvedena daň ze zisku ve výši 972 000 Kč.

3.2 Metoda převodních cen

Jedná se o jednu z metod používaných při daňovém plánování a tato metoda je založena na vztahu a spolupráci mezi mateřskou a dceřinou společností. Důležité je při této metodě stanovení ceny za určitou službu nebo zboží. Služba, za kterou dceřiná společnost platí své mateřské společnosti, je poradenství v odborných otázkách.

Na modelových případech v této studii je tato metoda založena na poskytnutí služby poradenství mateřskou společností, která sídlí v daňovém ráji. Služby jsou poskytovány dceřiné společnosti, která má sídlo v České republice a služby jí dříve poskytovala jiná společnost. Dceřinou společností ve všech případech je firma DBCZ s.r.o., která je již definována v předchozí kapitole. Služby byly poskytnuty DBCZ s.r.o. v hodnotě 2 350 000 Kč. Důležitým aspektem je, že cena za poskytnutí služeb mezi spřízněnými společnostmi musí být stanovena přiměřeně. Stanovení ceny vychází z tzv. principu tržního odstupu, který byl v modelových situacích dodržen a je více popsán v teoretické části práce.

3.2.1 Metoda převodních cen – Kypr

Pro využití této metody je třeba, aby byla založena mateřská společnost, která bude v tomto případě mít sídlo na Kypru. Kypr byl zvolen z důvodu nízké sazby daně z příjmů právnických osob, která je oproti ČR pouze 12,5 % a možnosti využití IP boxu při využívání duševního vlastnictví a také jsou zohledněny náklady na založení společnosti a čas, který je třeba k jejímu založení. Jak bylo zmíněno v daňovém ráji Kypr se nachází mateřská společnost DBK Ltd. (Limited Liability Company) a tato společnost je jediným vlastníkem dceřiné společnosti DBCZ s.r.o., která je více popsána v předchozí kapitole a sídlí v ČR.

Náklady mateřské společnosti, která sídlí na Kypru, jsou ve výši 600 000 Kč. Tato částka zahrnuje náklady za pronájem 120 000 Kč, mzdové náklady ve výši 480 000 Kč. Dále má společnost náklady se založením samotné společnosti na Kypru a ty jsou ve výši 3 400 euro v přepočtu 80 988 Kč (Parkelhill.cz, 2023).

Celkové náklady firmy DBK jsou ve výši 680 988 Kč. Příjmy má mateřská společnost pouze z prodeje služeb své dceřiné společnosti. Tyto služby, které jí poskytla, byly v hodnotě 2 350 000 Kč a pro DBK Llc. jsou příjmem, a naopak pro dceřinou firmu je tato částka nákladem za poskytnuté služby od její mateřské společnosti DBK. V tabulce č. 4 můžeme vidět souhrn daňové povinnosti mateřské společnosti sídlící na Kypru.

Tabulka 4: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Kypr)

Výnosy	2 350 000 Kč
Náklady	680 988 Kč
VH před zdaněním	1 669 012 Kč
Sazba	12,5 %
Daň	208 627 Kč
VH po zdanění	1 460 385 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4 vychází, že VH před zdaněním se rovná 1 669 012 Kč. Tato částka je poté na Kypru zdaněna 12,5 %. Daňová povinnost DBK Llc. vychází na 208 627 Kč a výsledek hospodaření po zdanění se rovná 1 460 385 Kč.

Dále v modelovém případě vystupuje dceřiná společnost DBCZ s.r.o., které se snížily náklady, jelikož částka, kterou platí za poskytování služeb v odborných otázkách své mateřské společnosti je nižší. V tabulce č. 5 je vypočtena daňová povinnost dceřiné společnosti DBCZ, jelikož její náklady byly sníženy právě o částku 150 000 Kč. Tato společnost sídlí v ČR, její zisky podléhají 19 % sazbě z příjmů právnických osob. Daň je vypočtena ve výši 1 548 500 Kč a výsledek hospodaření DBCZ s.r.o. po odvedení daňové povinnosti činí 6 601 500 Kč.

Tabulka 5: Zdanění dceřiné společnosti metoda převodních cen

Výnosy	35 000 000 Kč
Náklady	26 850 000 Kč
VH před zdaněním	8 150 000 Kč
Sazba daně	19 %
Daň	1 548 500 Kč
VH po zdanění	6 601 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.2 Metoda převodních cen – Malta

Pro využití této metody na Maltě je třeba založit mateřskou společnost, která bude na Maltě zároveň i sídlit. Jako dceřiná společnost bude vystupovat česká společnost DBCZ s.r.o., která je zmíněna již v předchozích kapitolách. Mateřská společnost vystupuje pod názvem DBM Ltd. (Limited Liability Company) a je to jediný vlastník české dceřiné společnosti a opět jde o prodej služeb dceřiné společnosti za dohodnutou částku 2 350 000 Kč.

Pro snazší následné porovnání jsou náklady stejné jako náklady u mateřské společnosti na Kypru tedy 600 000 Kč, které jsou spojeny opět s administrativou, mzdami a nájmem, ovšem rozdílné náklady jsou na založení mateřské společnosti na Maltě, které jsou 2 500 euro v přepočtu 59 550 Kč (Parkelhill.cz, 2023). Náklady DBM jsou 659 550 Kč a příjmy jsou v tomto případě opět pouze za poskytnuté služby, které jsou ve stejné výši jako na Kypru, tudíž 2 350 000 Kč.

Tabulka 6: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Malta)

Výnosy	2 350 000 Kč
Náklady	659 550 Kč
VH před zdaněním	1 690 450 Kč
Sazba	35 %
Daň	591 658 Kč
VH po zdanění	1 098 792 Kč
Refundace	507 135 Kč
Daň po refundaci	84 523 Kč
VH po refundaci	1 605 927 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Jak lze vyčíst z tabulky č. 6, VH před zdaněním je částka, ze které má společnost na Maltě povinnost odvést daň ve výši 35 % a ta činí 591 658 Kč, z toho vyplývá, že VH po zdanění je 1 098 792 Kč. Na Maltě je možnost si ovšem daňovou povinnost snížit pomocí refundací, a to až o 6/7 ze zaplacené částky. V tomto případě bude na dani maltské společnosti vráceno 507 135 Kč a o tuto částku bude navýšen i VH po zdanění a zaplacená daň je pouze 84 523 Kč.

Důležitou součástí je i dceřiná společnost DBCZ, sídlící v ČR, bez které by tato metoda nešla využít. Náklady i výnosy dceřiné společnosti jsou stejné jako při využití Kypru jako daňového ráje, a proto není daňová povinnost DBCZ vypočítávána znovu. Je ovšem znázorněna v tabulce č. 5.

3.2.3 Metoda převodních cen Lucembursko

V Lucembursku je založena mateřská společnost s názvem DBL S.A.R.L., která zde i sídlí a má svoji dceřinou společnost DBCZ s.r.o. sídlící v České republice. DBL je jediným vlastníkem dceřiné společnosti a v tomto modelovém případě jde o prodej služeb dceřiné společnosti DBCZ s.r.o. za dohodnutou částku 2 350 000 Kč. Společnosti DBCZ dříve poradenské služby poskytovala jiná nepřidružená společnost.

V další části jsou porovnány daňové povinnosti v jednotlivých zemích, a proto jsou náklady DBL stejné jako při využití Kypru či Malty tedy 600 000 Kč. Tato částka je spojena se mzdami, nájmem, administrativou, rozdílné jsou však náklady na založení společnosti v Lucembursku. Náklady na založení jsou 7 400 eur, v přepočtu tedy 176 262 (Parkelhill.cz, 2023). Celkové náklady DBL jsou v částce 776 262 Kč a příjmy společnosti plynou pouze za poskytnuté poradenské služby v hodnotě 2 350 000 Kč. Sazba daně je 15 %, protože výnosy jsou menší než 175 000 eur. Daňová povinnost DBL je 236 061 Kč a VH po odvedení daně 1 337 677 Kč.

Tabulka č. 7: Zdanění mateřské společnosti metoda převodních cen (Lucembursko)

Výnosy	2 350 000 Kč
Náklady	776 262 Kč
VH před zdaněním	1 573 738 Kč
Sazba	15 %
Daň	236 061 Kč
VH po zdanění	1 337 677 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Důležitá je i dceřiná společnost, která v modelovém případě sídlí v České republice a její daňová povinnost je vypočtena v tabulce č. 5.

3.3 Metoda úrokových plateb

Další možností, jak využít daňového plánování je pomocí úrokových plateb a je založena na poskytnutí úvěru mezi spojenými osobami kde jedna z nich pro co nejvyšší daňovou úsporu sídlí v daňovém ráji.

U této metody je důležité, aby státy mezi sebou měly podepsanou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Kdyby země tuto smlouvu mezi sebou podepsanou neměly, musela by z každého úroku být odvedena srážková daň ve výši 15 % a to by pro společnosti nebylo vůbec výhodné, a i z tohoto důvodu jsou v případové studii zvoleny daňové ráje, které mají s ČR smlouvu o zamezení dvojího

zdanění podepsanou. Dalším důležitým faktorem je, zda jsou úroky daňově uznatelné v celé jejich výši, a to je ošetřeno zákonem o dani z příjmu a směrnicí 2016/1164 vydanou radou EU a více je tento problém popsán v kapitole 2.8.

3.3.1 Metoda úrokových plateb – Kypr

Výchozí situace této metody je podobná předchozí metodě využití daňového plánování. Mateřská společnost DBK LLC. sídlí na Kypru a je opět jediným majitel dceřiné společnosti, kterou je opět společnost DBCZ s.r.o. Kyperská mateřská společnost DBK půjčila své dceřiné společnosti 14 000 000 Kč a tato společnost bude půjčku splácet 10 let a úrok činí 6 % ročně. Důležitým faktorem při této metodě je, zda jsou úroky daňově uznatelné. Při půjčce 14 000 000 Kč je 6% úrok 840 000 Kč. Úroky jsou v tomto modelovém případě daňově uznatelné, jelikož půjčka nepřesáhne 80 000 000 Kč a zároveň není přesazen čtyřnásobek vlastního kapitálu společnosti.

Pro výpočet daňové povinnosti je potřeba určit náklady mateřské společnosti, tyto náklady jsou stejné jako u metody převodních cen tedy 600 000 Kč. Za založení společnosti na Kypru bylo zaplacen 80 988 Kč. Výnosy jsou v tomto případě úroky v hodnotě 840 000 Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním činí 159 012 Kč a ten je třeba na Kypru zdanit 12,5 % sazbou. Daňová povinnost mateřské společnosti je 19 877 Kč a čistý HV, tedy po odvedení daně má společnost 139 135 Kč.

Tabulka 8: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Kypr)

Výnosy	840 000 Kč
Náklady	680 988 Kč
VH před zdaněním	159 012 Kč
Sazba	12,5 %
Daň	19 877 Kč
VH po zdanění	139 135 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Metoda úrokových plateb neboli poskytnutí úvěru mateřskou společností má samozřejmě vliv i na daňovou povinnost dceřiné společnosti DBCZ. V této společnosti úroky vystupují jako náklad, tudíž částku 840 000 Kč odvádí společnost DBCZ, a naopak u kyperské mateřské společnosti je tato částka výnos.

Tabulka 9: Zdanění dceřiné společnosti metoda úrokových plateb

Výnosy	35 000 000 Kč
Náklady	27 840 000 Kč
VH před zdaněním	7 160 000 Kč
Sazba daně	19 %
Daň	1 360 400 Kč
VH po zdanění	5 799 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Jak bylo zmíněno úrok je v modelových případech daňově uznatelný, protože splňuje obě podmínky, které jsou více rozebírány již v předchozích kapitolách. 840 000 Kč, což je částka, kterou dceřiná společnost musí odvést na úrocích navýšila celkovou částku nákladů DBCZ a tím byl samozřejmě změněn i VH před zdaněním, který v této situaci je 7 160 000 Kč. Dceřiná společnost DBCZ sídlí v ČR, kde je sazba daně 19 % a tato daň je vypočtena z hospodářského výsledku. Daň, kterou musí DBCZ odvést je 1 360 400 Kč a VH po odvedení této částky neboli daně činí 5 799 600 Kč.

3.3.2 Metoda úrokových plateb – Malta

Pro možnost následného porovnání je metoda úrokových plateb aplikována i s využitím daňového ráje Malta. Základní informace pro využití této metody jsou stejné jako při využití Kypru. I v tomto modelovém případě vystupuje mateřská maltská společnost DBM, která poskytla své dceřiné společnosti úvěr ve stejné výši jako v předchozím případě tedy 14 000 000 Kč s úrokem 6 %. Roční úroky činí 840 000 Kč, náklady společnosti 600 000 Kč a náklady na založení společnosti 59 550 Kč. Výnosy má mateřská společnost pouze z ročních úroků.

Tabulka 10: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Malta)

Výnosy	840 000 Kč
Náklady	659 550 Kč
VH před zdaněním	180 450 Kč
Sazba	35 %
Daň	63 158 Kč
VH po zdanění	117 292 Kč
Refundace	54 135 Kč
Daň po refundaci	9 023 Kč
VH po refundaci	171 427 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na Maltě je DPPO se sazbou 35 %, která byla vypočítána z částky 180 450 a je 63 158 Kč. Důležitým faktorem je možnost refundace, které je na Maltě možnost využít z odvedené daně, a tuto možnost využila i mateřská společnost DBM a tím si snížila svoji daňovou povinnost o 54 135 Kč. Výsledná daň je tedy 9 023 Kč a VH po zdanění 171 427 Kč. I v tomto případě je daňová povinnost dceřiné společnosti u metody úrokových plateb stejná jako při využití Kypru a z tohoto důvodu nebude daňová povinnost vypočítána znovu, ale je vyčíslena v tabulce č. 9.

3.3.3. Metoda úrokových plateb – Lucembursko

Opět bude využita společnost DBL S.A.R.L. jako mateřská a DBCZ jako dceřiná společnost. Výchozí situace je opět podobná jako při využití daňového ráje Kypru nebo Malty. Mateřská společnost poskytla půjčku své dceřiné v hodnotě 14 000 000 Kč s ročním úrokem 6 % a ten je za rok 840 000 Kč. Úvěr bude dceřiná společnost splácet po dobu 10 let.

Náklady jsou stejné jako v předchozích případech, tedy 600 000 Kč, další náklady jsou na založení společnosti, které jsou stejné jako u metody převodních cen v hodnotě 176 262 Kč. Výnosy má tato společnost pouze z úroků, které jsou 840 000 Kč. Z tabulky č. 11 je patrné, že daňová povinnost DBL při sazbě 15 % je pouze 9 561 Kč.

Tabulka 11: Zdanění mateřské společnosti metoda úrokových plateb (Lucembursko)

Výnosy	840 000 Kč
Náklady	776 262 Kč
VH před zdaněním	63 738 Kč
Sazba	15 %
Daň	9 561 Kč
VH po zdanění	54 177 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Opět je důležitá dceřiná společnost DBCZ, její daňová povinnost při využití metody úrokových plateb je stejná jako při využití Kypru nebo Malty a je vypočtena v tabulce č. 9.

3.4 Metoda licenčních poplatků

Metoda licenčních poplatků je další možností, jak sdružené společnosti mohou využít daňového plánování ke snížení svých daňových povinností. I při využití této metody je důležité, aby byla zřízena mateřská společnost ve vhodném daňovém ráji, který má nízkou sazbu daně z příjmů právnických osob.

Dalším důležitým faktorem je smlouva o zamezení dvojího zdanění, kterou musí mít ČR s vybraným daňovým rájem podepsanou, aby nedocházelo k druhému zdanění na území ČR. Při absenci této smlouvy by muselo z částky za licenci být odvedeno 15 % jako srážková daň, a to by využití metody licenčních poplatků pro společnosti ztratilo význam, jelikož by jejich daňová povinnost byla příliš vysoká.

Při této metodě se jedná o poskytnutí patentu, ochranné známky, autorských práv či know-how. V modelovém příkladě mateřská společnost vlastní specifický a jedinečný program, který je považován za intelektuální vlastnictví, dále tento program poskytuje své dceřiné společnosti, která i v tomto případě sídlí v České republice. Dceřiná společnost odvádí platbu, jako poplatek za možnost využívání programu mateřské společnosti. Využívání programu je pro dceřinou společnost výhodné, zjednoduší to administrativu a pomůže firmě růst a dále se vyvíjet a tím si do budoucna zvyšovat svůj zisk. Poplatek ve výši 1 500 000 Kč za využívání programu byl stanoven pomocí metody srovnatelné nezávislé ceny.

3.4.1 Metoda licenčních poplatků – Kypr

Na Kypru je možnost využití IP boxu (Intellectual Property boxu), díky kterému mají společnosti povinnost odvádět z intelektuálního vlastnictví nižší daň. Pro využití metody licenčních poplatků

je opět využita mateřská společnost DBK Llc., která sídlí na Kypru a své dceřiné společnosti DBCZ s.r.o. svolila využívat program, který si sama vyvinula. Za jeho využití ovšem chce zaplatit za jedno účetní období poplatek ve výši 1 500 000 Kč. Tato částka bude pro mateřskou společnost, která svolila k využívání výnosem, zatímco pro dceřinou společnost nákladem, který bude snižovat její hospodářský výsledek.

Pro výpočet daně je nutné znát i náklady mateřské společnosti, které jsou spojené s duševním vlastnictvím, ty budou ve stejné výši jako v předchozích případech, tedy za založení společnosti na Kypru 80 988 Kč, dalších 600 000 Kč, které se dají považovat za náklady spojené s intelektuálním vlastnictvím. Při využití IP boxu lze náklady spojené s programem zvýšit o 30 %, po zvýšení jsou tedy náklady v částce 780 000 Kč a celkové náklady v částce 860 988 Kč. Dále se náklady spojené s IP tedy zvýšené vydělí celkovými a výsledkem je 0,906 tedy 90,6 %. Tento výpočet je důležitý pro stanovení základu daně. Z VH se stanoví kvalifikované zisky pomocí vypočtené sazby a tyto zisky se sníží o 80 %. Odečtením kvalifikované zisku od VH před zdaněním vyjde zbývající VH, který když se sečte se sníženým kvalifikovaným ziskem vyjde základ daně. Postup výpočtu daně z intelektuálního vlastnictví je znázorněn v tabulce č. 12. Výnosy v této situaci budou pouze za ochranné známky ve výši 1 500 000 Kč. Všechny částky uvedené v tomto případě se týkají intelektuálního vlastnictví.

Tabulka 12: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Kypr)

Výnosy	1 500 000 Kč
Náklady	860 988 Kč
VH před zdaněním	639 012 Kč
Kvalifikované zisky z VH (90,6 %)	578 945 Kč
Zdanitelný kvalifikovaný zisk snížený o 80 %	115 789 Kč
Zbývající VH	60 067 Kč
Základ daně	175 856 Kč
Sazba daně	12,5 %
Daň	21 982 Kč
VH po zdanění	617 030 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 12 lze vyčíst daňovou povinnost mateřské společnosti sídlící na Kypru s využitím IP boxu, který lze aplikovat při využití metody licenčních poplatků. Z tabulky je patrné, že na Kypru si společnosti mohou odečíst 80 % ze zisku a je započítáno pouze 20 % z příjmů (IPbox.cy, 2023).

Částka, kterou musí dceřiná společnost DBCZ odvést své mateřské společnosti, změní celou daňovou povinnost DBCZ s.r.o. Jelikož je platba za využití ochranné známky nákladem, je HV, ze kterého se vypočítává daň, nižší, tak i daň české dceřiné společnosti bude nižší. Daň i HV po zdanění jsou vypočteny v tabulce č. 13

Tabulka 13: Zdanění dceřiné společnosti metoda licenčních poplatků

Výnosy	35 000 000 Kč
Náklady	28 500 000 Kč
VH před zdaněním	6 500 000 Kč
Sazba daně	19 %
Daň	1 235 000 Kč
VH po zdanění	5 265 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3.4.2 Metoda licenčních poplatků – Malta

Posledním příkladem, kde bude jako daňový ráj vystupovat Malta, je snížení daňové povinnosti společnosti pomocí využití metody licenčních poplatků. Výchozí informace jsou opět stejné jako u předchozího situace. Dceřiná společnost využívá za úplatu 1 500 000 Kč software, který vlastní mateřská společnost DBM. Úplata ve výši 1 500 000 Kč je pro společnost DBM výnosem a důležitou roli při výpočtu daně hrají náklady, které má mateřská společnost v celkové výši 659 550 Kč a v této částce jsou zahrnuty i náklady na založení společnosti.

Tabulka 14: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Malta)

Výnosy	1 500 000 Kč
Náklady	659 550 Kč
VH před zdaněním	840 450 Kč
Sazba	35 %
Daň	294 158 Kč
VH po zdanění	546 292 Kč
Refundace	252 135 Kč
Daň po refundaci	42 023 Kč
VH po refundaci	798 427 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 14 lze vyčíst, že DPPO se sazbou 35 % je 294 158 Kč, ale tato daň není na Maltě konečnou částkou, protože lze 6/7 z vypočtené daně získat zpátky pomocí refundace. Tuto možnost využila i DBM, aby si co nejvíce snížila daňovou povinnost. Refundace, tedy částka, která bude společnosti z vypočtené daně vrácena, je 252 135 Kč a odvedená daň je jen 42 023 Kč. Daňová povinnost dceřiné společnosti je vypočtena v tabulce č. 13.

3.4.3 Metoda licenčních poplatků – Lucembursko

Lucembursko nabízí využití IP boxu, ovšem netýká se všech druhů intelektuálního vlastnictví. V modelovém případě jde o prodej práv k využívání software a pro zdanění tohoto příjmu může společnost DBL S.A.R.L. využít možnost IP boxu. Mateřská společnost poskytuje svůj software, který si sama vyvinula, své dceřiné společnosti sídlící v ČR za 1 500 000 Kč.

Náklady na založení společnosti v Lucembursku jsou stejné jako v předchozích kapitolách 176 262 Kč a další náklady spojené s fungováním společnosti a vývojem softwaru jsou v hodnotě 600 000 Kč a tuto částku lze zvýšit o 30 %, jelikož jsou to náklady, které souvisí s intelektuálním vlastnictvím. Zvýšené náklady o 30 % jsou 780 000 Kč a celkové náklady 956 262 Kč. Dále je třeba určit sazbu, díky které se určí kvalifikované zisky, které se následně sníží o 80 %. Sazba se vypočte tak, že náklady spojené s intelektuálním vlastnictvím se vydělí celkovými. $780\,000/956\,262 = 0,816$, tedy 81,6 %.

Tabulka 15: Zdanění mateřské společnosti metoda licenčních poplatků (Lucembursko)

Výnosy	1 500 000 Kč
Náklady	959 262 Kč
VH před zdaněním	543 738 Kč
Kvalifikované zisky z VH (81,6 %)	443 690 Kč
Zdanitelný kvalifikovaný zisk snížený o 80 %	88 738 Kč
Zbývající VH	100 048
Základ daně	189 000 Kč
Sazba daně	15 %
Daň	28 350 Kč
VH po zdanění	515 388 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

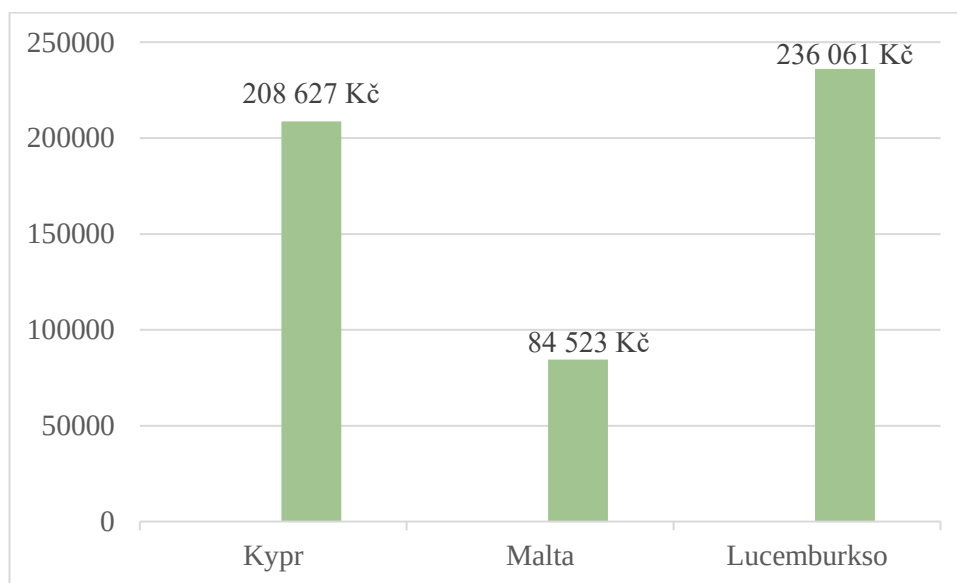
V tabulce č. 15 je vypočítána daňová povinnost mateřské společnosti DBL S.A.R.L., daňová povinnost dceřiné společnosti viz tabulka č. 13 je stejná jako u předchozích daňových rájů, které se zabývají metodou licenčních poplatků, a proto nebude vypočítávána znovu.

4 Komparace daňových rájů a metod jejich využití

V této kapitole je porovnáno využití jednotlivých metod daňového plánování, které slouží k minimalizaci daňové povinnosti společností a jsou v předchozí kapitole aplikovány na tři daňové ráje Kypr, Maltu a Lucembursko. U všech využitých metod je dodržen princip tržního odstupu, tedy spřízněné osoby si nemohou určovat libovolnou částku, kterou by převedly do výhodnější daňové jurisdikce, ale musí se řídit platnými předpisy. I to způsobuje nižší výhodnost využití metod daňového plánování a daňových rájů, než by se dalo očekávat. Důležitou součástí jsou také smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které má ČR podepsanou se všemi využitými daňovými ráji. Při absenci těchto smluv by použití těchto metod nebylo pro společnosti výhodné.

Pro lepší přehlednost jsou daňové povinnosti mateřských společností znázorněny v grafu a každá využitá metoda v daňových rájích je znázorněna samostatně. Důležité je zmínit, že zisky, které jsou uvedeny u Malty jsou po refundaci. V jednotlivých zemích je různá daňová sazba a také jsou rozdílné náklady na založení společnosti v daňových rájích.

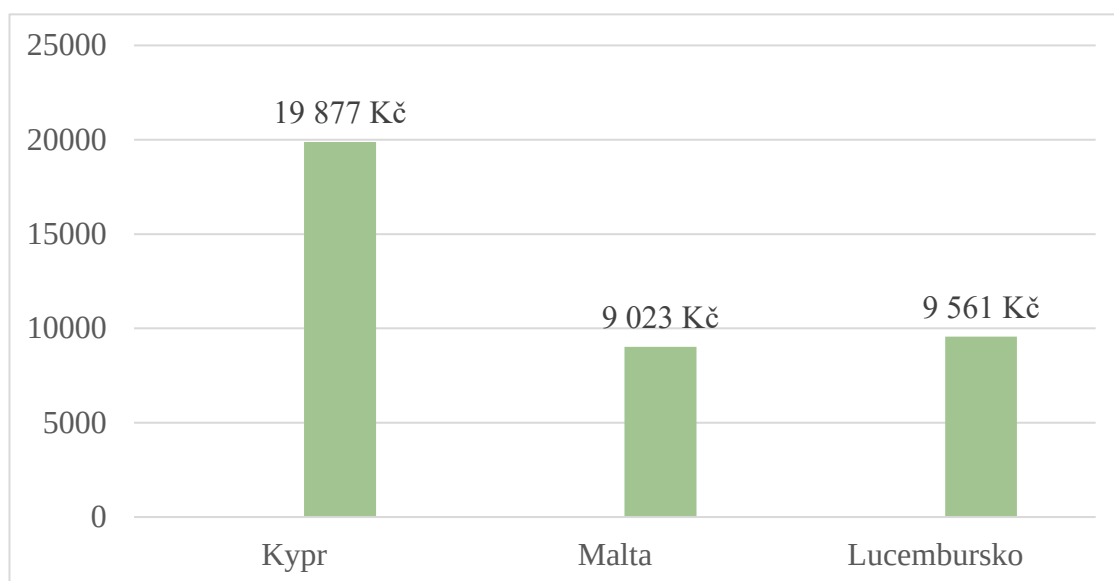
Graf 1: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda převodních cen

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 1 lze vyčíst daňové povinnosti mateřských společností sídlící ve vybraných daňových rájích s využitím metody převodních cen. Ve všech modelových příkladech šlo o prodej poradenských služeb za 2 350 000 Kč. Nejvýhodnějším daňovým rájem pro odvod daňové povinnosti mateřské společnosti je při využití metody převodních cen Malta. Druhou zemí v pořadí je Kypr a třetí Lucembursko. Rozdíl mezi daňovou povinností na Maltě a Kypr je razantní (124 154 Kč).

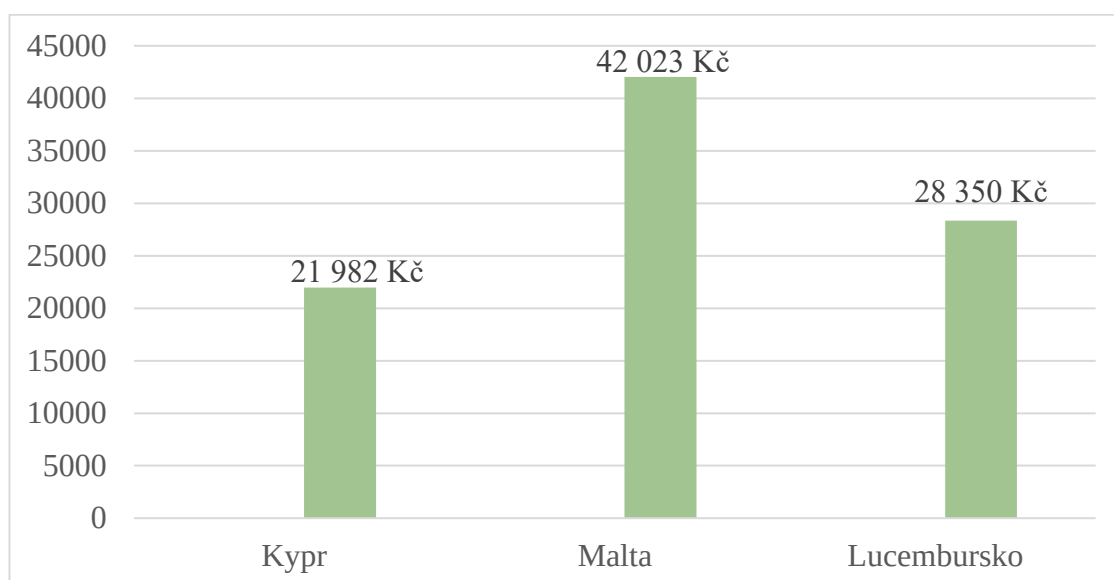
Graf 2: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda úrokových plateb

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu č. 2 lze vyčíst částku, kterou musí mateřské společnosti odvést jako daň při využití metody úrokových plateb aplikovaných ve třech daňových rájích. Ve všech případech šlo o poskytnutí půjčky v hodnotě 14 000 000 Kč a úroky za jeden kalendářní rok činí 840 000 Kč. U této metody je daňová povinnost mateřských společností na Maltě a Kypru srovnatelná a zároveň nižší než daňová povinnost kyperské mateřské společnosti.

Graf 3: Znázornění daňové povinnosti mateřských společností – metoda licenčních poplatků

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 3 znázorňuje daňovou povinnost mateřských společností sídlících v daňových rájích, které použily metodu licenčních poplatků. Ve všech případech šlo o prodej duševního vlastnictví

konkrétně softwaru, který si sama společnost vyvinula za částku 1 500 000 Kč. Kypr a Lucembursko nabízí možnost využití IP boxu, který společnost využila pro co nejvyšší daňovou úsporu. Při využití této metody je odvedená daň nejnižší na Kypru, daň v Lucembursku je vyšší pouze o 7 000 Kč, naopak velký rozdíl je mezi daňovou povinností maltské mateřské společnosti a daňovou povinností Kyperské společnosti.

Dále je možné srovnat celkovou daňovou povinnost a disponibilní zisk, tedy součet mateřských a dceřiných společností. V tabulkách č. 16 až 18 jsou uvedeny součty daní a disponibilních zisků mateřských a dceřiných společností při využití jednotlivých metod. Důležité je zmínit, že každý daňový ráj má jinou sazbu daně, jiné náklady na založení společnosti v daném státě a nabízí různé daňová zvýhodnění. Tyto náklady poté snižují základ daně a zároveň i disponibilní zisky společností. Započítaná daňová povinnost maltské mateřské společnosti je po refundaci. Nejvýhodnějším daňovým rájem rozebíraným v případové studii pro využití metody převodních cen je Malta. Při využití tohoto daňového ráje je nejnižší daňová povinnost a zároveň nejvyšší disponibilní zisk viz. tabulka č. 16. Společnost v ČR, která nevyužívá žádný daňový ráj má daňovou povinnost sice nižší (viz tabulka 3), ale s využitím daňového ráje Malta se disponibilní zisk společnosti zvýšil o 1 727 427 Kč.

Tabulka 16: Zisky a daně – Metoda převodních cen

Země	Daň	Disponibilní zisk
Kypr	1 757 127 Kč	8 061 885 Kč
Malta	1 633 023 Kč	8 207 427 Kč
Lucembursko	1 784 561 Kč	7 939 177 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Součty zisků a daňových povinností mateřské a dceřiné společnosti při využití metody úrokových plateb jsou znázorněny v tabulce č. 17. Pro podnikatelské subjekty z pohledu odvodu daní i ziskovosti je nejvýhodnější využití Malty, kde součet daňových povinností mateřské a dceřiné společnosti je 1 369 423 Kč a čistý zisk je 5 971 027 Kč. Daňová povinnost při využití metody úrokových plateb je nižší v každém daňovém ráji oproti daňové povinnosti společnosti sídlící v ČR, ale zároveň je snížen i disponibilní zisk. Pro co nejvyšší výhodnost této metody je důležitá částka úroků, která vychází z počáteční půjčky a stanovené úrokové sazby. Čím větší částka úroků, tím se využití této metody stává pro společnosti výhodnějším.

Tabulka 17: Zisky a daně – Metoda úrokových plateb

Země	Daň	Disponibilní zisk
Kypr	1 380 277 Kč	5 938 735 Kč
Malta	1 369 423 Kč	5 971 027 Kč
Lucembursko	1 369 961 Kč	5 853 777 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 18 jsou znázorněny součty zisků a daní mateřské a dceřiné společnosti, které využívají pro svou činnost daňové ráje a využily metody licenčních poplatků neboli prodej duševního vlastnictví. Pro společnosti je z pohledu daňové povinnosti nejvýhodnější Kypr, který nabízí možnost zdanění pomocí IP boxu, ale z pohledu zisků je nejvýhodnější daňový ráj Malta. Tento rozdíl nastává právě kvůli využití IP boxu, kde jsou pro výpočet daně navýšeny náklady a tím je snížený VH před zdaněním a tím i následný čistý zisk. Daňová povinnost při využití metody licenčních poplatků je nižší při využití každého daňového ráje oproti daňové povinnosti společnosti sídlící v ČR (viz tabulka 3), ale zároveň je nižší disponibilní zisk.

Tabulka 18: Zisky a daně – Metoda licenčních poplatků

Země	Daň	Disponibilní zisk
Kypr	1 256 982 Kč	5 882 030 Kč
Malta	1 277 023 Kč	6 063 427 Kč
Lucembursko	1 263 350 Kč	5 780 388 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nelze určit, která metoda daňového plánování je obecně pro společnosti nejvýhodnější, protože každá společnost se zabývá jinou činností. Z případové studie lze konstatovat, že nejvyšší daňovou úsporu přinesla ta nejsložitější metoda, tedy metoda licenčních poplatků neboli výhodné zdanění pomocí IP boxu. Využití metody úrokových sazeb nemá za následek takovou daňovou úlevu, ale stále je pro společnosti výhodnější poskytnutí půjčky od spřízněné společnosti než od banky. Metoda převodních cen je pro společnosti výhodná z pohledu ziskovosti.

Z případové studie vyplývá, že lze definovat druhy daňových rájů dle toho, zda daný stát nabízí společnostem možnost využití IP boxu, díky kterému si společnosti minimalizují svoji daňovou povinnost z DPPO při využití metody licenčních poplatků. Z rozebíraných zemích v případové studii IP box nabízí Kypr a Lucembursko, je ovšem mnohem více zemí, které tento systém zdanění nabízejí např. Francie, Maďarsko, Belgie, Holandsko, Spojené království. V každé zemi tento systém lze uplatnit na jiné duševní vlastnictví neboli aktiva a má rozdílné podmínky fungování a využívání (IPbox.cy, 2023).

Při použití metody licenčních poplatků je pro podnikatelské subjekty využití daňového ráje, který nabízí možnost zdanění pomocí IP boxu, výhodné a je pomocí něj snižena daňová povinnost. Nejznámějším státem pro využití IP boxu je Kypr, a právě při jeho využití je daňová povinnost společnosti nejnižší, a naopak jsou vyšší zisky. Velkou výhodou Kypru je, že nabízí podmínky, které jsou velmi flexibilní a společnosti se tak mohou přizpůsobit, aby jim nastavená pravidla vyhovovala.

Lucembursko nabízí stejný systém zdanění duševního vlastnictví jako Kypr, tedy IP box. I v tomto modelovém případě bylo jeho využití výhodné a vedlo ke snížení daní, ale výhodnějším daňovým rájem pro využití IP boxu je Kypr.

Jako další druh daňových rájů lze identifikovat ty, které nabízejí možnost daňové refundace, tak jako v případové studii Malta. Ta nabízí možnost refundace 6/7 daně z příjmů. O navrácení daně musejí požádat akcionáři maltské finanční úřady. 6/7 z uhrazené daně dostanou do dvou měsíců od podání žádosti zpět, a tak by se dalo konstatovat, že příjmy jsou zdaněny pouze 5% sazbou daně. Malta by se na první pohled mohla zdát jako nevýhodnou zemí, právě kvůli své vysoké sazbě DPPO. Z případové studie je však patrné, že díky nabízené refundaci je tento stát výhodný, protože konečná daňová sazba je jen 5 % a to je nejnižší ze všech rozebíraných států. Malta ovšem není jediným státem, který nabízí možnost daňové refundace. Mezi další patří Spojené království, Austrálie, Spojené státy americké nebo Kanada

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce je komparace metod využívaných při daňovém plánování a úloh daňových rájů v těchto metodách. Na základě této komparace jsou identifikovány typy daňových rájů a způsoby, jakými je využívají podnikatelské subjekty.

Pro komparaci jsou vybrány tři evropské daňové ráje: Lucembursko, Malta a Kypr. V případové studii je vypočtena i daňová povinnost české společnosti, která při využití daňového ráje slouží jako dceřiná společnost. Ve všech daňových rájích byly založeny mateřské společnosti. Ve všech rozebíraných daňových rájích byly aplikovány tři metody daňového plánování: metoda úrokových plateb, metoda převodních cen a metoda licenčních poplatků. Každá z vybraných zemí má odlišnou sazbu daně z příjmů právnických osob.

Z praktické části vyplývá, že nelze říct, že pro všechny metody je vhodné použít stejný daňový ráj. Pro každou metodu je vhodnější jiný daňový ráj. U metody licenčních poplatků je z pohledu daní nejvýhodnějším daňovým rájem Kypr, a to z důvodu, že nabízí možnost zdanění duševního vlastnictví pomocí IP boxu. Naopak u metody převodních cen a úrokových plateb je nejvýhodnější z analyzovaných zemí Malta, zde společnost odvede nejnižší daň a zároveň bude mít nejvyšší zisk. Důležité je však zmínit, že to, jak jsou metody daňového plánování využity v případové studii, lze považovat za jedno z jednodušších použití. Čím složitější a promyšlenější využití metod, tím je daňová úspora vyšší. Daňové ráje nabízejí společnostem i jiné výhody než daňovou úsporu. Jedná se o anonymitu, bankovní tajemství a společnosti často nemusejí předkládat své účetní záznamy.

Pro společnost je důležité si před výběrem vhodného daňového ráje rozmyslet, jakou formu daňového plánování bude využívat a zjistit si, které daňové jurisdikce nabízejí nejvýhodnější podmínky zdanění, které budou společnosti vyhovovat a zároveň budou splňovat všechny potřebné podmínky. Důležitým faktorem při výběru daňového ráje jsou smlouvy o zamezení dvojího zdanění, díky kterým při využívání daňových rájů nemusejí společnosti platit srážkové daně. Společnost by si měla vybírat vhodnou metodu daňového plánování a daňový ráj i dle toho, jakou činností se zabývá. Všechny tyto faktory ovlivňují následnou výši daňové úspory.

Z dané komparace vycházející z případové studie jsou poté identifikovány typy daňových rájů. Velmi výhodným typem je daňový ráj, který nabízí zdanění duševního vlastnictví pomocí IP boxu jako Kypr nebo Lucembursko. Druhým typem je Malta, která nabízí možnost daňové refundace a tím ušetření 30 %, které by musela odvést na dani.

Problematika daňových rájů je velmi obsáhlé a složité téma. Daňové ráje nabízí možnost využití více způsobů, než které jsou popsány a rozebírány v této práci. Je to nejenom ekonomické, ale i mezinárodní téma, které má dopad na celosvětové hospodářství. Toto téma, kterým se zabývá spousta mezinárodních organizací, je rozebíráno už mnoho let, a to hlavně z důvodu, že jejich využívání má ekonomické, ale i sociální dopady.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Accace, 2023. *Převodní ceny 2023 Česká republika*. Online. Accace.cz Dostupné z: <https://accace.cz/wp-content/uploads/2022/02/CZ-2023-Transfer-Pricing-Ceska-republika-CZ.pdf>. [cit. 2023-06-16].

BBCINCORP, 28.06.2023. *Onshore Vs Offshore Company: What Are The Differences?*. Online. BBCIncorp. Dostupné z: <https://bbcincorp.com/offshore/articles/onshore-vs-offshore-company>. [cit. 2023-07-08].

BUSINESSINFO.CZ, 05.06.2023. *Lucembursko*. Online. Businessinfo.cz. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/lucembursko-souhrnna-teritorialni-informace/2/>. [cit. 2023-07-03].

Česká národní banka, 14.06.2023. *Kurzy devizového trhu*. Online. ČNB. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/>. [cit. 2023-06-15].

DOLEŽALOVÁ, Monika, 19.07.2022. *Zaměstnání cizinců: jak na jejich zdaňování?*. Online. Money.cz. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/zamestnani-cizincu-jak-na-jejich-zdanovani/>. [cit. 2023-07-08].

EVROPSKÁ UNIE, 12.12.2012. *2012/772/EU: Doporučení Komise ze dne 6. prosince 2012 o agresivním daňovém plánování*. Online. Evropská unie. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H0772>. [cit. 2023-07-02].

Evropský parlament, 25.11.2015. *Parlament požaduje změnu systému firemních daní*. Online. Evropská unie. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20151120IPR03607/parlament-pozaduje-zmenu-systemu-firemnich-dani?quizBaseUrl=https%3A%2F%2Fquizweb.europarl.europa.eu>. [cit. 2023-07-08].

Finanční správa ČR, 2021, *Finanční správa pokračuje v kontrolách převodních cen*. Online. Finanční správa ČR. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2021>. [cit. 2023-06-02].

Finanční správa ČR, 2022. *Slevy na dani*. Online. Finanční správa ČR. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/obecne-informace>. [cit. 2023-06-02].

GRAVELLE, Jane, 2022. *Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion*. Online. Congressional Research Service. Dostupné z: <https://sgp.fas.org/crs/misc/R40623.pdf>. [cit. 2023-07-09].

HAJZLER, Tomáš, 11.06.2021. *Daňové ráje a (ne)placení daní, dotace a další skryté úlitby*. Online. Slusnafirma.cz. Dostupné z: <https://slusnafirma.cz/byznys-101/danove-raje-neplaceni-dani-dotace-dalsi-skryte-ulitby/>. [cit. 2023-06-28].

HNÁTEK, Miloslav, 2019. *Daňové tipy pro společnosti s ručením omezeným- 3. vydání*. Praha: Grada. 2019. 212 s. ISBN 978-80-907398-0-2.

IPbox, 2023. *Cyprus IP box resume*. Online. Ipbox.cy. Dostupné z: <https://ipbox.cy/>. [cit. 2023-07-03].

KALABIS, Zbyněk, 25.7.2012. *Offshore centrum: Ráj pro vaše podnikání?*. Online. Měšec.cz. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/offshore-centrum-raj-pro-vase-podnikani/>. [cit. 2023-07-08].

KLÍMA, Vít, 25.03.2003. *Úspěch vás stojí vysoké daně? Odstěhujte se do Monaka!*. Online. Měšec.cz. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/uspech-vas-stoji-vysoke-dane-odstehujte-offse-do-monaka/>. [cit. 2023-07-03].

KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ Alena, 2018. *Oblíbené omyly daňových subjektů a správců daně a jejich možná řešení*. Wolters Kluwer, 2018. 168 s. ISBN: 978-80-7598-126-4

KUBÁTOVÁ, K, 2015. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 276 s. ISBN 978-80-7478-841-3

KUČERA, Zdeněk, 20.08.2002. *Daňové ráje I. – Úvod*. Online. Eprávo.cz. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/danove-raje-i-uvod-18130.html>. [cit. 2023-06-08].

LORETZ, Simon, SELLNER, Richard, BRAND, Bianca, 2016. *Aggressive tax planning indicators*. Lucembursko: Úřad pro publikace Evropské Uni, 2016. 181 s. ISBN 978-92-79-75356-5.

MERCKAERT, Jean, NELH, Cécil, 2012. *Ekonomika v pohybu nadnárodní společnosti, daňové ráje a přelétavé bohatství*. Praha: Educon, o.s., 2012. 53 s. ISBN 978-80-905286-0-4.

Ministerstvo financí, 2009. *Pokyn D-333 Sdělení Ministerstva financí k závaznému posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami*. Online. Finanční

správa.cz. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/D-333.pdf>. [cit. 2023-07-12].

NĚMEC Jan, MAŘÍK Martin, ŠNÍDL Vladimír, 02.03.2012. *Jaké jsou nejoblíbenější daňové ráje, kde mizí české firmy*. Online. Ekonom.cz. Dostupné z: <https://ekonom.cz/c1-54903190-pryc-z-ceska-kdo-muzes>. [cit. 2023-06-28].

NERUDOVÁ, Danuše, 2017. *Daňová politika v Evropské unii*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 213 s. ISBN 978-80-7552-682-3.

OECD, 2023, *About OECD*. Online. OECD. Dostupné z: <https://www.oecd.org/about/>. [cit. 2023-07-09].

PARKELHILL, 2023, *Offshore jurisdikce*. Online. Parkelhill.cz. Dostupné z: <https://parkerhill.cz/offshore-jurisdikce/>. [cit. 2023-06-15].

PETROVIČ, Pavel a kol., 1998. *Encyklopedie daňových rájů a jejich využití*. Praha: AKONT, spol. s r.o., 1998. 458 s.

RELOCATEANDSAVE.ORG, 07.05.2023. *Monaco: tax residency requirements and explanation of the tax systém*. Online. Relocateandsave.org. Dostupné z: <https://www.relocateandsave.org/en/monaco-tax-residency-requirements/>. [cit. 2023-06-01].

SKALICKÁ, Hana, 2016. *Mezinárodní daňové vztahy: 290 otázek & odpovědí z praxe*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 304 s. ISBN 978-80-7552-400-3.

SMART COMPANIES, 2006-2023, *Lucembursko*. Online. Trustservices.cz. Dostupné z: <https://www.trustservices.cz/cz/jurisdikce/lucembursko-18/>. [cit. 2023-06-03].

SUTTER DE CHRISTOPHE, 06.06.2019. *Luxembourg's intellectual property box regime: One year later*. Online. Internationaltaxreview.com. Dostupné z: <https://www.internationaltaxreview.com/article/2a69yvx1bb2vzxy5sqfb4/luxembourgs-intellectual-property-box-regime-one-year-later>. [cit. 2023-06-03].

ŠIROKÝ, Jan, 2015. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 126 s. ISBN 978-80-7478-785-0.

ŠIROKÝ, Jan, 2018. *Daně v Evropské unii*. 7., aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

TAXSUMMARIES, 08.02.2023. *Corporate – Taxes on corporate income*. Online. Taxsummaries.pwc. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/malta/corporate/taxes-on-corporate-income>. [cit. 2023-06-03].

TETRA CONSULTANTS, 23.01.2022. *6 Steps to Setting up a Company in Cyprus*. Online. Tetraconsultants.com. Dostupné z: <https://www.tetraconsultants.com/blog/setting-up-company-in-cyprus/>. [cit. 2023-07-03].

TRANSPARENCY INTERNATIONAL, 27.01.2022. *Daňové ráje jako globální problém, který dopadá na kvalitu života v Česku*. Online. Transparency.cz. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/danove-raje-jako-globalni-problem-ktery-dopada-na-kvalitu-zivota-v-cesku/>. [cit. 2023-06-05].

VANČUROVÁ, Alena, ZÍDKOVÁ, Hana, LÁCHOVÁ, LENKA, 2020. *Daňový systém ČR 2020*, 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 406 s. ISBN 978-80-7598-887-4F

VINTER, Jan, 25.08.2010. *Jak fungují světová finanční centra*. Online. CFOworld. Dostupné z: <https://www.cfoworld.cz/clanky/jak-funguji-svetova-financni-centra/>. [cit. 2023-06-08].

WEALTH MAGAZIN, 6.8.2022. *Co je daňové plánování?*. Online. Wealth Magazín. Dostupné z: https://wmag.cz/co-je-danove-planovani/?gclid=EAIaIQobChMIhr_R5pqd_wIVPIKDBx10hA00EAMYASAAEgJ8o_D_BwE. [cit. 2023-05-25].

WELCOME CENTER MALTA, 18.06.2023. *Company Formation in Malta – Available Legal Forms & Requirements*. Online. Welcomecentermalta.com. Dostupné z: <https://www.welcome-center-malta.com/post/company-formation-in-malta-available-legal-forms-requirements>. [cit. 2023-06-03].

Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů. Online. Zákony pro lidi. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast3>. [cit. 2023-07-08].

Zákon č. 586/1992 Sb., Zákon České národní rady o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. Online. Zákony pro lidi. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>. [cit. 2023-07-08].